¶Præterita verborum.

Grãmaticæ prima pars Roberti VVhitintoni L. L. nuperrime recensita, Liber quintus, de verborũ præteritis & supinis cũ cõmento necnon interliniari dictionum interpretatione.

¶Authoris tetrastichon.

Auctius exit opus. facit hoc mihi Zoilus acer
Arbiter. is credit nil sine teste mihi
Imprudens peragit quod nolit, namq; nocendo
Prosit. quod cupio cõciliatq; mihi.

HVMILIABIT CALVMNIATOREM.

¶Robertus VVhitintoni L.L. Candidis Lectoribus Sal.

GRāmaticę ęditiones certatim (tanq̄ in olympiaco puluere) obstētare cōtendūt huius æui complures, alius tamē alio more / suo quisq; innitēs iudicio: alitū cōtempsisse videtur. Hic autē breuitati anxie nimiā astrictę: (vt videatur contractior) fatidicæ Themis oraculo nō min⁹ abstrusa / excudere certat. Ille vero obsoletorū affectator / inusitatā supellectilem (vt locupletatior censeatur) ferrugineo (velut matris Euandri) apparatu, obfusciora elicere nitit. Itaq; dū populari auræ captādę vela plus iusto tutgida protendūt / fit vt vel nimiæ angustiæ vadis: vel vastæ pfusitatis abysso / illidātur importuni. Vnde nos mediocritatē complectētes (vt quē cautiorē aliena efficiūt pericula) prurientibus aurib⁹ neoterica & exotica relinquentes oblectamēta: istiusmodi Circes cātilenis (vt nō incautus Vlysses) aures obturātes: mediū iter tutius tenere potius elegimus. Neq; si penes alios / ampullata emūctæ naris effulgeat gloria / pēsi quicq̄ habemus: dūmodo studiosæ pubis vtilitati / a nobis (vtcunq;) cōsulatur. Quare post varios hybernarū pcellarū turbines / quædā lacera & detrita (typographorū incuria facta) resarsimus: quędā etiā noua (ex consulto) addenda curauim⁹. Quodsi solito auctior paulo videar cuipiā. In cāusa fuit quorūdā criticorū momorū latrat⁹: qui sine authorū testimonio / nihil (licet Apollinis oraculo nō minus verū) nobis credere in animū inducant. Neq; me prętereire possit: q̄ lyncei in nostris carpendis esse solent. At discāt velim prius vel sua (cultius) ædere: q̄ aliena male taxent, ne male audiant. Authorum (& probatorū quidem) inseruimus non modo testimonia vbi enucleatione opus est: sed etiam annotatiunculas de ijs quæ rara / & minus vsitata iudicantur. Postremo ne te fugiat velim candide lector / quoties hęc & similia verba intulero: Legitur. lectum est, repertum est. raro &c. Parce & nisi in magno opere vix imitāda censeo. Vale ex VVinādi officina. ix. kalēdas Ianuarias. Anno nostræ redemptionis supra sesquichiliadem. xx.

¶Liber quintus primæ partis grãmaticæ VVhitintonianæ. De verborũ præteritis.

¶Prima coniugatio.

cõiugationis.

Rẽteritum primę formando
vt amo. amas. amaui.
ex as facit aui.

¶Exceptio.

to fothyd or lerne. vt vetui. — to crãche or barn. crepui.

Sed dat ui vetat / & crepat /

to rubbe fricui. — to shyne micui.

atq; fricare micoq;.

to thondre. tonui. — to tame. domui. — to lye in bedde. cubui. — to cut. secui. — to sõde. sonui. — to bynde. nexui.

Atq; tonare domo cubat & seco / sic sono nexo.

to folde. plicui. — to kyll or slee. necui. — verbis ſ: dictis. ſsunt.

Et plicat atq; neco. tamen ex ijs lecta per aui

Quædam apud authores poteris reperire probatos.

¶Annotatio.

¶Quedam ex ijs apud authores legũtur etiã in aui: licet rarius. Persius. Excepto ſi quid maſuri rubrica vetauit. Cice. de oratore. Nihil ſane ad rem gtinet. ſi quis in re diſcrepauit ab Anthonij diuiſione. Catullus in Egnatiũ. Et deno hydera defricatus vitro. tanch a fricaui ducti. Horat. modis. Intonata fluctibus. a tonaui. Flotus per regiũ dixit. Copias eius domauerũt. Apuleius. vj. meta. Europam tauro ſuperuadẽte dixit. Hiero. in Ezechielẽ. ca. xvij. Quare mater tua leena inter leones cubauit. Apulei. primo meta. Præſecata gula. a præſecaui. Manilius lib. v. Aura per extrẽmas reſonauit flebile ripas. Horatius. Magna ſonaturũ des nominis huius honorem. a ſonaui. Seneca de cõſolatione ad Albinã. Ad ſummã emicaturus. ab emicaui. Suetonius in Cęſar. Ne anticipiti quidẽ vigi fortuna prẽter his dimicauit. Plinius. Aegyptij naues phœniceas humeris tranſtulerũt. a plicaui plicatũ. ductũ. Præſectanus cum Diomede dicit. necatus ferro necato alia vi emptus. Sed differentia ſepe cõmiſcitur. Suetonius in Tyberio. Hoſtes fame necaui. Cicero apud Macrobiũ ſaturnaliũ li. iiij. ca. iij. flãmã ex lignis viridibus factam atq; ibi incluſum ſimulacrũ necatum. Valerius maximus. li. ix. Vitros ſuos veneno necauerat. Quintilianus. fame necatus dixit. Cicero. Enectus ſiti Tantalus. Horatius. Bos eſt enectus arando.

Uetauit.
Diſcrepauit.
Defricatus.
Intonatus.
Domaui.
Cubaui.
Secaui.
Sonaui.
Micaui.
Dimicaui.
Plicaui.
Necatus.
Necaui.
Necatum.
Nectus.

to make thre folde

to multyply. to double. as moche.
vt multiplico.aui. duplico.aui. triplico.aui. .i.compositum.

Aui præterito plico dat cum nomine iunctum.

to reply or re-

to come to lāde. to folde. pete.recito. to folde.
vt applico.aui. implico.aui. replico.aui. cōplico.aui. .i.etiam.

Sed cum præpositio dat ui, dant hæc vel in aui.

to set out to lappe. to repete. to folde to prayer vpon knees
or shewe. adiunxi. in. recitare. togyder. and handes.
explicaui.applicaui.implicaui.replicaui.cōplicaui. rogo humilis man' plicans.

Ex.ad.in.atq; re.con. solum dat supplicat aui.

Applicaui
Explicaui
Implicaui.

¶Cicero in rhetoricis. Qñ in itinere tā familiariter se applicauerat. Pacuuius. Que te explicauit tātis erūnis obruta. Cice. in Pisonē. Criminibus infinitis implicata. Virg. Implicuitq; comā. Cicero in Pisonem. Familiaritate implicatus. In victruuio semper explicaui. in Cicerone sepissime inuenitur. Plinius. Quā septus ille replicasset, tandē persuasit. Pacuuius in. iiii. syl. Nō ely chnia sicca, non replicte bulborū tunice, nec oue tantū. replicte, p replicite per syncopam. Seneca in epis. Recitator ingentem historiam, attendit minutissime scriptā, arctissime plictam pro plicitam.

Replicaui.

Lectum est iuuaui apud Manilium li. iii. et apud Salustiū Jugur.

to helpe. to delyte.
adiuto siue delecto. to walshe. to gyue.

Iuui datq; iuuo, laui lauo, doq; dedi dat.

to appere/or
to stande by. to coste. remayne.
to stande. eī cōposita dant iti. vt asto astiti. cōsto/titi. exto/titi.

Stoq; steti format/sed iti dant compositiua.

¶Annotatio.

¶Quidius licenter per syncopam dixit. r. meta. halcyone lachrymas: q̄ par admonet abstit. p abstitit. Proper. etiam licenter restauit dixit li. ii. Nec si post stygias aliquid restauerit vndas. Lauo etiā elimi fuit tertie p̄ingationis. Horat. in. Ora manusq; tua lauimus. Feronia lymphā.

to adde/or
.i.p̄ingationis. .i.cōpositis a do. to encrease.

Terni sunt flexus quæ do componit vt addo.

to be sure- to compasse/
ty for. to sell. to destroye. or to beset.
.i.flexus. do. do. do. do.

Sunt primi satis. & venun. pessun. quo q; circun.

¶Addo ſigt adiūgo. Venūdo/a venum supino a veneo. et do das. ſigt res permutare ex cōtractu q̄ conuentione. Satisdo fide iubeo/promitto per vadem/siue fidē meā pignoui do q̄ reipsa certifico. Pessundo conculco/reprimo/q̄ pessum do. hoc est cede vel retrocedo. Circūdo circumsto/vel circūfundo/vel circūsepio.

¶De iis quæ tam actiue q̄ passiue præterēunt.

to stacker/or
to soupe stumble. to swere. vt cenaui/vel cenatus sum.

Cœno cum titubo/iuro dant atus & aui

to drynke/or properly
to boll/or quaffe.

Præterito.poto potaui & potus habebit.

Ceno.as cenaui.hoc est vespertinã refectiunculã facio.Titubo est pedib' vel lingua insistere nõ valeo: sed hincinde vacillo.vt ebrij aut infirmi. Juro/as.a iure fit. Nam iurare proprie est promittere quippiã/adhibitis etiã testib' ita seruaturũ ac si ius esset. Poto.as.est idẽ qõ bibo.sed bibere est necessitatis/potare aũt luxurie causa.confunduntur tamen.

De formatione compositorũ.

to teche contrary
to love agayne. and the truthe. to rede agayne.
vt redamo.aui. dedoceo dedocui. relego relegi.

Simplicium norma formabis compositiua

.i.audio. vt a maneo mansi.venit immineo.es.imminui.
exaudio.is.exaudiui. contra naturã primitiui.de quo infirma.

Omnibus in verbis/ni regula certa negarit.

Secunda coniugatio.

to be styll/or
to pease. to teche. to be hote.
.s.syllaba. vt fileo silui. doceo docui.caleo calui. .s.pingationis.

Es in ui versa formabunt verba secundæ

Lucanus li.iij.Absorpsit penitus rupes et tecta ferarũ.Aug.lib.vj.confe.Burges absorbuerat eum insania Circensiũ.Cice.li.ij.philippicarũ.In sanguinẽ ciuilem exhausit.vel potius exorbuit.

to cõmaunde. sorpsi(to suppe)sorbui.

Præteritum.iubeo iussi.psi sorbet uicꝫ. Beo.
Dicitur etiam sorbo.is.tertie cõiugationis.
to call. cio cis ciui.idem. to spynne.
Et cieo ciui(vt cio quartæ)dat neo neui.
to grate/as a
tothe/to crake
as a carte.to
crasshe as a
Cieo.
vt stridi.vidi.sedi. tree fallyng. to se. to syt.
In di des mutant stridet video sedeoꝫ. Deo.

Stridco est sonum violentũ facio.vt currus non linitus facit.Calepinus dicit strideo stridui quo nescio authore.Et etiam per tertiam strido.is.stridi.

vt arsi/suasi/risi. to bremme. to cõsayle. to laughe.
Si faciunt ex des ardet suadet quoꝫ ridet.
to shyne. to wype or make clene.
vt fulgeo fulsi.or ꝛ fulgo tertie. tergeo tersi.or ꝛ tergo.gis.
In si verte geo quoties l/præuenit aut r. Geo.

to encrease to be acolde. to mourne.
auxi. frixi. ẽt frigo. is. luxi. to shyne.

Geo. Augeo/frigeo/ lugeo xi ex geo. luceo luxi.
olui. to smell.

to put out. deleui. diuisae syllabae. solim. olcui.

Leo. Deleo dat leui, sed ui dat olet, dedit eui.
to growe or were.

to lacryfyce. to go out of vse. to growe in vse.
vt adoleo adoleui. obioleo obsoleui. inoleo inolesi. apud antiquos.

Dant eui sua nata. dabant per ui tamen olim.

Olui. Oleui. Oletum. Olo/is. Exoleuit. Adoleuit. Inoleo. ¶ Horatius in epis. Una fere dulces oluerunt mane camene. Marcialis. Atq; oluere lares comessatoꝛe lyco. Olim oleo fecit oleui. vnde oletũ stercus humanũ: quia valde male olet. Persius. Vetꝰ quisq; faxit oletũ. Veteres dicebant olo olas pro oleo. Plautus. Olunt edes arabicas. Composita ab oleo vsitatius protulerunt in eui ꝙ in ui. Plinius. Hoc in totum exoleuit. Tullius. Exoleuit iam ista oratio. Virgilius. Tu cum mos adoleuerit etas. Augustinus. Miror apud quosdã infideles vnde tam pernicioſus errꝛ inoleuerit: vt super tumulos defunctoꝝ cibos et vina cõferant. Reperiuntur in ui diuisae syllabae: sed apud antiquos. Plautus. Dij deꝫq; te perdant obolusti allium.

to dwell with or to perseuer/or
togyder. to remayne. contynue.
vt cõmaneo cõmansi. remaneo remansi. permaneo pmansi.

Neo. Dat maneo mansi cum cunctis compositiuis
to stãde out/or to

to contynue longe. to apere or shewe. to hange ouer. shewe ferre of.
obmaneo obmansi. vt emmineo. mui. immineo. mui. promineo. mui.

A quotquot retinent. per ui sed cætera formant,
to wrythe/to wraste/

to mytygate/or to cast/to tourne/ to deue or stycke/to bonte.
to swage. to torment. to remayne or abyde.

Ceo queo Mulceo mulsi/torqueo torsi/hæret dabit hæsi.
Reo. to beware or to moue/or

to cherysshe. to auoyde. angre. to wynke vpon.
vt foueo foui. caueo caui. moueo mouí. ẽt cõnino/is. tertia.

Veo. Ex ueo ui formes. ui dat conniueo vel xi.

¶ De ijs quæ duplex habent præteritum.
to please.

Præteritum ijs duplex. placeo placui placitusq;.
to dyne. to lacke or mysse.

Prandeo dat prandi vel pransus/dat careoq;
to be open.

Cassus vel carui, pateo patui quoq; passus
to deserue. to do for.
to gete.

Dant ambo mereor/mereo/meruí/meritusq;.

¶ De neutris quæ more passiui prætereunt.

to mourne/or to be heuy or sadde. to be wonte or accustomed.

Mœreo pro luget mœstus, soleo solitus sun.

to be gladde/or Joyfull. to dare/or to be bolde.

Gaudeo gauisus format. sic audet & ausus.

¶De impersonalibus duplex præterita habentibus.

to be wery or yke. to be sory or haue pyte.

Tædet pertæsum donat/miseretq; misertum.

to be abasshed/ pudet est in ijs que turpiter fiunt.
or ashamed. piget in ijs q̄ cū damno aut malo fiunt.

Atq; pudet puduit/piget emittit piguitq;

& tedet. & pudet. & piget. q̄nis rarius.

Tæduit/est puditum/pigitum quandoq; reperta.

¶ Tedet impersonale facit pertesum. Utrg. tiij. enei. Si nō pertesum thalami te- Pertesum.
dęq; fuissent. Reperitur etiam teduit. Hieron. in ecclesiastico. Idcirco teduit me Teduit.
vite mee. Miseret etiam misertum est. Teren. in heauton. Sic me dij amabūt vt
tuarum misertum est fortunarū. Aliqui dicūt etiā a miseret miseruit. sed vix aut Misertum est.
sine authore. Pudet facit puduit et puditum est ꝑm Petisci anū. Sil. r. Meos abijt Miseruit.
puduitq; fuge. Recte dicimus puditurū. Plinius lib. xxxvi. ca. xv. Quū pudet et vi- Puduit.
nos/puditurum esset extinctos. Plaut. semel tantū cū ablō pudet cōiūxit in hac. Puditum est.
chidibus. Nęq; me/meq; te/tuis intus puditū est factis q̄ facis. Piget facit piguit/ Piguit.
et pigitū est. Statius li. vij. Nec pigitū parvosq; lares hum sisse subire. Pudendū Pigitum est.
et pigendū gerūdia sunt. vnde nota pudendus q̄ pigendus. Gellius. Nęq; pudenda Pudendus.
dico/aut penitenda. Cicero de ora. Non enim pudendo/sed faciendo tc. Quidme- Pigendus.
Adde fidem nulla parte pigendus erit. Hec verba impersonalia aliqñ personalia
leguntur: sed in tertia persona tantū. Teren. in Adel. Hei mihi non te hec pudent?
Luca. li. viij. Semper metuit quem sua pudebūt. Teren. in phor. Quare obsecro
ne plus minusue faxit: quod nos postea pigeat.

¶De ijs quæ primā pręteriti geminant.

to promesse/or to
to byte or checke. be mer. ty for.

Dat mordere momordi/sic spondere spopondi.

to croppe or loppe
trees. to shaue. inde to hange/or
to fell or barbarum. to weyghe.

Dat tondere totondi/sic pendere pependi.

¶Exceptio.

to loppe to wey or
to byte or checke again. to answere. downe. pondre.
ve remordeo remordi. respondi. detondi. appendi.

Si componantur geminantia non geminantur.

retaliare sign.

to leme. to aske. to gyue. to requyte. to ren downe. to ren before.
q̄s facit didici. poposci. dedi. repupugi. decurri. precurri.

Ni disco/posco/do/repungo/curroq; de præ.

Apud veteres geminabant. Varro. De totonderat forcipib⁹. Ennius. De totondi agros letos atq; oppida cepit. Plautus in aulu. teste Gellio. vt admemordit hominem. vbi e pro o posuit. veteres e pro o in ijs geminatis posuerũt. vt memordi spepondi tetondi. authore Gellio libro. vij. ca. ix. Plautus in tigre apud Gellium memorasset dixit.

¶ Tertia coniugatio.

to lycke. to drynke. to scratche.
vt lambo lambi. bibo bibi. scabo scabi.

Bo. Præteritum ternæ formans ex bo facies bi.

to wryte. .s.sum. to be wedded or maryed.

Sed scribo scripsi dat, nupsi nuptaq; nubo.

Lambuit a lambo diuusq; Hieronymus effert.

¶ Idem Hieronymus li. iudicũ. In trecentis viris qui lambuerãt aquã liberabo vos. Ibidem. Manu ꝛ lingua lambuerant aquas. Frequentius tamẽ lambi.

vt accumbo. bis. accubui.

O mutant in ui (tamen m dempto) cubo nata

to lye by.
to syt by/or at the table. vt accubo. bas. bui.
vt accumbo. bis. bui. cõiugationis. Ifa m.

M quoties retinent ternæ sunt, hac fine primæ.

¶ Composita a cubo quoties m ifam habent in compositione sunt tertie coniugationis. vt occũbo/is. qõ mori significat. Sed sine hac ifa m sunt prime. vt accubo/bas. qõ idem sigt. Virg. Nec adhuc crudelibus occubat vmbris. i. iacet mortuus. Idẽ. Seu versare dolos/seu certe occũbere morti. Secubo/bas. et secũbo/bis. idẽ qõ seorsum ꝛ separat⁹ cubo. Proper. Miles depositis annosus secubat armis. Liuius li. xxxix. Per tocũ adolescens vetat eã mirari si p aliquot noctes secubuisset. Accubo/bas. iuxta cubo. Sueto. in Cesa. Theatrũ sũme magnitudinis Tarpeio mõte accubãs. Accũbo seaus sigt. in mensa sedere. Virg. Tu das epulis accũbere divis. Cõcubo/bas. ꝛ cõcumbo/bis. p simul dormio. Decubo/bas. ꝛ decumbo/bis. quasi deorsum cubo. Apuleius. Decubante excitasti ferã. Colu. li. vij. Est etiã post dormiturã mollioris ghis hos qui decũbit in sulco. Decũbo/is. sigt etiã morꝛ. Incubo/bas. ꝛ incũbo/bis. idẽ signt qõ instare. inniti. insidere. inherere. Virg. Ponto nox incubat atra. Ply. Celũ cardini suo. i. terre incũbit. Recubo/bas. ꝛ recumbo/bis. idẽ qõ iaceo/quiesco. Virg. Tityre tu patule recubãs sub tegmine fagi. Idẽ. In te olis domus inclinata recumbit. Succubo/bas. idẽ qõ supcubo. inde succubi demones. Succũbo/subeo. habet tamẽ cubo cõposita/q̃ non habet cumbo. vt excubo/et nõ excumbo. Supercubo/et non supercumbo. Similiter cumbo habet composita que cubo non admittit. vt Discumbo/non discubo. Procumbo/non pcubo. idem tamen preteritum ꝛ supmũ est omnibus in ui/ꝛ in itum.

to saye/ to leyde/or
or speke. to wedde.
vt dixi. duxi.

Co. Ex co formabit xi/dico sic quoq; duco.

to ouercome
to stryke or subdue.

Ico vult ici. format vinco quoq; vici.

to beholde/or loke. to entyle forth.
vt aspicio asperi. per blãditias educo.

Icio. Ex icio facies exi, solum elicio dat

to entyse fro. to allure.

Elicui, legitur sed pellicui / allicuiq;.

to make. to cast/or to throwe/or flynge.

Feci donabit facio, iacio quoq; ieci.

¶Specio specis speri. idē qđ video. iam exoleuit simplex. Eius tamen cōposita in vsu manēt. vt aspicio aspexi. inspicio inspexi &c. Insuper Iacio/cis/ieci. idem qđ in fraudē duco. iam obsoleuit. Eius tamen frequentatiuū Iacto/as. i. p blanditias illicio. in vsu est. Composita vero a iacio mutāt a in i. vt allicio. i. blande attrahо. Illicio induco. Pellicio pertrahо. et faciunt allexi/illexi/pellexi. Teren. Is senem per epistolas pellexit. Legitur allicui & pellicui (quis rarius) et vt quidā sentiūt potius ab alliceo & pelliceo secunde. Piso apud Priscianum. Cuius vnius premio multorū allicuit animos. Varro. Deinde vbi pellicuit dulcis venis vnda saporis. Elicio tamen solum elicui formam. Liuius li. iiij. Ad colloquiū vatem elicuit. Habuit tamen aliquando elexi electum. vnde electo.

Inspicio.
Aspicio.
Allicio.
Illicio.
Pellicio.

abstineo/veniā do/sermo. to pardon/to saue/to absteyne.

A parco facies parsi, donatq; peperci.

to rede. to knowe. to growe. to be acustomed.
vt paſco pauī. noſco nouī. creſco creuī. ſueſco ſueui. qđ & ſuetus ſum.

In ſco quod finit, ſco dempto, ui ſibi ſumit. Sco.

to couet/or to growe.
to lerne. olim gliſci & gliſcitum.

Diſco dat didici, gliſco non præteritum dat.

caput indino/concutio vel cōnuteo.
to nod with the heed/or to shewe a sygne. to aske of ryght or duty.

Dat conquiniſco conquexi, poſco popoſci.

coerceo cohibeo domo. separo vel dirimo.
cōpeſcui. to refrayne. diſpeſcui. to dyuyde.

O vertunt in ui / compeſco diſ quoq; peſco.

Plinius. Nilus Aphrticam ab Ægypto diſpeſcuit.

¶De continuatiuorum præteritis.

Præteritum patris dant in ſco continuata.

I am fatte.
vt pingui a pinguesco. i. pingueo iam. hic capo pinguit. i. pingue fit.

Præſentis ſenium patris quod continet in ſe.

¶Aliqui censent verba cōtinuatiua siue effectiua in ſco carere preterito quib⁹ refragatur Vallensis distinguēs preteritū continuatiuorū a preteritis primitiuorū dicens pinguit a pinguesco ſigt illud quod iam effectum est pingue. pinguit a pinguco ſigt illud quod fuit pingue. Ouid. meta. iiij. dixit. Protinus imbutum celeſti nectare corpus. Deliciit a deliqueſco.

to dymbe/or go vp.
vt icando ſcandi.

Ex do di formes. prendo di non geminabit. Do.

to bende a bowe. to hange vp.
to charge a gonne. to wey or pondre/or to peyse.

Tendo tetendi dat, pendo formatq; pependi.

Solus Alexander cepit prēdo facere prēdidi: cui nullꝰ grāmaticoꝝ aſtipulat. Et ꝫ Piero. vſus ſit prēdidiſtis. Val. in dicit ſram deprauatā et dici debere prēdiſtis. Prendidi.

Tendo. ¶ Tẽdo/dis. a tenue ꝙ do. ſigt extendo vel extraho. Aliqñ per trãſlationẽ inſidiari vt tendere laqueos. Aliqñ conari. aliqñ tentorius figere. aliqñ offerre ꝙ protendere. aliquando pergere. vt intendimus in Latium.

to dede in to powre forth/
vt fidi. fudi. ſendere. or ſhedde.

In di do vertunt(n dempto) findere fundo.

ſcidi. to cut or to dryde. to bete or knocke/or punne.

Scindo ſcicidi Deſcendo deſcendidi. His addas ſcindo. format tundo tutudiq;.

¶ Scindo apud veteres g minabat primã preteriti ſciſcidi. Actius apud Priſcianum. Non ergo aquila vti predicãt ſciſciderat pectus. Deſcendo etiã olim deſcendidi fecit. Ualerius Antias apud Sellii. Deinde funere locato/apud forũ deſcendidit. Laberius apud eundem. Ego mirabar quo modo mihi deſcendiderant.

to buylde or ſet togyder.

ſ. cõiugationis. vt condo condidi.

Cõpoſita a do. Di duplicant ternæ quæ do dat compoſitiua.

to hyde.

Abſcondo dabit abſcondi. nunq̃ geminat di.

to play or mocke. to hurte. to ſhytte.
vt ludo luſi. lædo læſi. claudo clauſi.

Do poſt vocalẽ. Do ſi vocalis/vel diphthongus præit: in ſi

to rumme as an aſſe. de quo in ſecunda cõiugatione.

Vertitur. at rudo dat rudi. ſtridoq; ſtridi.

to ſtryke or bete with a hãmer/or to pryute.
ferrũ partio vt aliqd ex eo fiat. to let a farte.

Cudo dat cudi, non cuſi. pedo pepedi.

to lyght as
a bryde. a ſedeo mutat. to fall. to truſte. olim fidi habuit.

Sido dat ſedi. cecidi cado. fidoq; fiſus.

Cudo. Cudo/is. Diomedes cũ Cariſio et phoca/cuſi vel cuſſi in preterito habere conſentiũt: qõ authoritate pbari nõ poteſt. Ideo Priſcia. dicit habere cudi tantũ. Virg. eneid. ſ. Ac primũ ſilicis ſcintillã excudit Achates. Suſcepitq; ignẽ foliis. Excudit (Seruio teſte) eſt preteriti ipſis. Diomedes g hũc Virgilij locũ affirmat melius habere cudi. cum diphthongo.

Verbero/ſcindo/neco ſignans dat cædo cecidi.

to departe. to gyue place.

Ceſſi dat cedo, diſcedo ſiue locum do.

Cædo. ¶ Cædo ſigt verberare vel flagellare. Teren. Uerberibus te cæſum in piſtrinũ dedam Daue. Item excindere. Cice. Aut eius partes: quaſi membra quedã cedẽda. Sigt etiã occidere ꝙ necare. Virg. ij. eneid. Cedũtur vigiles.

¶ De cõpoſitis a cædo & cado & cedo.

to kyll. to cut downe.
occido. excido. abcido (to cut fro)

Longam compoſitis i/præbet cædo cecidi.

to fall downe. to fall in. to fall fro.
vt occido. excido (to fall fro) incido. decido.

I curtam cado dat. e longam cedoq; ceſſi.

to drawe. to cary. to couer. to gydde.
vt traho trari. veho vexi. tego texi. to rede. vt colligo collegi.

Ho. Go. Ex ho go fac xi. legi lego/nataq;. præter

to vnderstãde. to loue. to despyse.
intellexi. dilexi. neglexi.

Hæc intelligo/diligo/negligo: quæ faciunt xi.

to blowe a trumpet. Viero.li.nũeri. Si semel clangueris
tuba sono vel cano. venient ad te.

Clanguit a clango legitur raro tamen vsu.

Ago habet supra.xx.figura.de quus calepinũ consule.
to do. to dryue. to lede. to rule. to lyue.

Egi format ago. rego rexi. degoq; degi. ¶ Annotatio.

to touche. to shyne. to breke or hanste.

Tango facit tetigi. si fulgo. frangoq; fregi.

to rechatte/reiagge/
to pycke. or checke agayne.

Dant punxi raro. at pupugi pungo atq; repungo.

vt compungo compunxi. inde cõpunctus penitens.

Sed punxi solum formabunt cætera nata.

¶ Dicitur a fulgo/gis: a fulgeo/geo. Virg. vi. Ille aũt paribus quos fulgere cernis in armis. Idem li.x. Auroq; effulgere fluctus. Luca.li.ix. Fulget gemma toros/et iaspide fulua supeller. ¶ Pungo pupugi sepius q̃ punxi facit. idem quod stimulo vel mortsum et aculeum infigo. Ceteres (author est Sellius) dicebant pepugi. Repungo significat vicem reddere/retaliare vel remordere: et facit repupugi. Cice. Lentulo. Parent mihi ipsi alium Publium/in quo possum illorũ animos mediocriter lacessitus repungere. quando aũt de ratione vel calendario loquimur facit repunxi. author est Prisciã. Cetera composita faciũt solum punxi. vt compungo compunxi. i. totum pungo/ferio. Inde compunctio dolor de peccatis. Expungo foras mitto. Dispungo expello/amoueo. Fulgo. Fulgeo Pungo. Repungo. Expungo. Dispungo.

to synge.

Præteritum triplex dat pango. nam cano signans

Inde cõpingo (to
ioyne togyder.
to ioyne/or pece. to make a couenaunt.

Dat panxi. iungo pegi. pepigiq; pacisco.

to make water/or to pysse. missi apud veteres solum.

Meio dat minxi. nunq̃ aut raro lego mingo. Io.

¶ In to per i/consonantẽ vnicũ legitur verbum meio/quod minxi mictum facit. et idem quod vrinã facere. Persius. Sacer est locus/pueri extra meiste. Horat.i. sermonum. Mitior aut forme melioris meiat eodem. Marti. Minxisti currẽte semel pauline carina. Meiere vis iterũ/tã palmurus eris. Iuuenalis. Cuius ad effigiẽ nõ tantũ meiere fas est. Catullus. Meientis mule cunnus olere solet. Et quanq; in quibusdam libris legitur mingentis mendose tamẽ olim doctissimoꝝ testimonio. etiam in sacris literis, Non reliquit vsq; ad mingentem ad parietem. libr. i. regũ. vitio fit; vbi dicere erat meientẽ. Et licet olim direrũt mingo p quo nos meio. tñ elegantius est meio. q vix vsq; reperitur mingo. A meio cõposita immeio q permeio. Horat. Nunc per minxerũt calones. A meio mictito frequẽtatiuũ. et micturio. Diomedes dicit. Meio ineti; sed in vsu est minxi. Meio

to go.

to wype/or pergo perrexi.
to make clene. to douke. to sprynkle. to ryse vp.
vt tergo tersi. mergo mersi. spargo sparsi. vt assurgo assurrexi.

Ex go cum præit r/fac si. rexi rego nata. Rante go

to frye. to dowte/or to fetche a cõpasse. to tourne downe.

Ambigo. Dat frigo frixi. nil præterit ambigo vergo.

Ambigo. Ambigo/is.ere am ⁊ ago.b interposita euphonie causa. significat circũago ⁊ circũdo vel dubito. nullũ habet preteritũ aut supinũ apud doctos. licet ambactũ. vnde ambactus.i. circũdatus. Itidem vergo/gis. qđ versi versum debuit facere. sed neutrũ est in vsu. Nec qđ Diomedes dixit verti. et significat declino. quanq; aliqui precipiũt ambegi. cũ nusq; legitur plus valet doctorũ authoritas.

Vergo.

to quenche or restrayne.

vt restinguo restinxi. nunc vnxi facit apud doctos.

Guo. Ex guo xi formes. vnguo per ui dedit olim.

Stingo. ¶ Stinguo stinxi stinctũ obsoleuit. signo deleo. eius tamen composita in vsu sunt.

Instingo. Extinguo extinxi. i. deleo occido. Instinguo inmitto inspiro. Restinguo extinguo vel cohibeo.

Distingo. Distinguo discerno. Ungo/guis/nxi. et vngo/is/nxi. fm Priscianũ ⁊ Calepinũ dicũtur quasi vnũ ago. vngendo enim vntur ⁊ copulatur caro. At Seruius vngo semp sine u ante o scribi censet. cui astipulantur docti. licet olim dicerentur vnguo vnxi. Tinguo cũ u/post g. teste Capro. i. immergo. colore indo. vt tinguo pannum. Plures tamen dicunt tingo sine u. vt est illud. Qui intingit mecũ in paropside.

Ungo.

Tingo.

Lo. Mo. Xo. To. O mutant in ui. lo/mo/finita q; xo/to.

Colo. ¶ Preteritũ in ui diuisas syllabas emittunt finita in lo. vt colo colui. p adoro/veneror/exerceo/habito/diligo/duco/ceno. Finita in mo. vt gemo gemui. qđ est sonã e pectore pre angustia emitto. significat etiã canere ⁊ flere. sed ijs ferme suibus q̃ flebilem vocẽ emittũt. vt turtur palũbus ꝛc. Finita in xo. vt nexo/is/nexui. pligo. Dicitur etiã nexo/as/rui. in eadem significatione frequẽtatiua a necto. is. nexui/vel nexi. Finita in to. vt sterto/is/stertui. i. dormio/⁊ sonũ altum dormiendo emitto.

Gemo.

Sterto.

¶ Exceptiones.

to put forth or abacke.

eiscio/removeo. to plucke. idem quod extirpo/moueo/traho.

Dat pepuli pello. vello velli quoq; vulsi.

to praise or

to take vp/or bringe vp. magnifye. to lyfte vp.

or to haue a chylde by. vt extollo extuli. attollo attuli.

Sustulit & tollo donat. sua nata tuli dant.

to sing with instrumẽt. to salt or sprincle with salte.

psallo psalli cũ p. sallo/li. sine p. to decerne or begyle.

Dat cum vel sine p li sallo. fallo fefelli.

Vello. Vello velli vel vulsi. Virg. Cynthius aurẽ vellit ⁊ admonuit. Idẽ. Nec prius Anchyse cineres manesve reuellit. Seruius negat vulsi latine dici. sẽ fallit. Lucretius. Ita stroꝛ siccas de cespite vulsere herbas. Tollo a suo cõposito sustollo sustuli nusquam tur olim geminato ꝑterito tetuli. Terẽ. in an. Nũq; hoc tetulissem pedẽ. significat elevo vt tolle caput. p capio ⁊ aufero. Hora. Tolle ĝrelas. Paup enim nõ est cui rerũ suppetit vsus. Et differo. Plau. Omnes tollo ex hoc die in altũ diem. Et suscipio. vt sustulit ex ea multos liberos. Et nutrio Teren. Quicqđ peperisset decreuerãt tollere.

Tollo.

s. olim.

Cællo dedit cæculi. tantum sua nata culi dant.

to stryke. pcello ad animũ. pcutio ad corpus.

Cello. Perculit & percussi percællo quoq; format.

¶ A cello/is. cedo ⁊ frango. ceculi: quod eroleuit venit pcello qđ perculi et percussi facit. rarius tamẽ percussi. et pcello eiusdẽ significationis. idẽ qđ pcutio et cuerto. proculi. et Recello reculi. p humilis fio ⁊ reclino. interdũ actiue significo ⁊ reclino.

Celluit & cello ſine diphthongo & ſua nata.

¶ Cello ſine diphthongo idem quod cedo cecidi: iam obſoleuit. cuius tamen compoſita tam ſecũde q̃ tertie cõiugationis in uſu ſunt/q̃ preteritũ in ui facit. vt excello vel excelleo excelſui. idem q̃ precedo vel ſupero. Inde excelſus q̃ preciſſus. Lucret. li. vij. Qui omnes licet eloquentia excelluerunt.

¶ Exceptiones.

to drawe wyne or ale/ to ſpeke or ſhewe.

vt prompſi. ſumpſi. pfero/eloquor expono. ta take vpon

O vertunt in pſi cum p/promo quoq; ſumo. **Mo.**

to kembe/or to dreſſe.

ono mari: me capillos. to take away. to preſſe or prynte. to trede vnder. to bye.

Et como demo. preſſi premo. vult emit emi.

¶ Promo. is. ſigt extraho vel profero. Plau. prompſiſti tu illi vinũ. Et eloquor. Lucan. li. v. Longũ eſt vniuerſas virtutis ſpecies q̃ mere. Ctiã expono. Virgi. Letiq; cauo ſe robore promũt. Inde promus q̃ eſculenta q̃ poculẽta promit. ſicut Condus qui condit. Sumo ſigt multũ q̃ pene nimiũ mihi tribuo. Cice. pro Plãco. Quãq; nõ mihi tantũ iumo iudices meq; arrogo. Sigt accipio/eligo/conduco/conſumo/impendo. Conſule Caleptinũ. Como. is. ono. maxime capillos. Demo. is. auſero. Premo. is. calco. vel unit or. aliqm rei cũ põdere. Itẽ firmo/vero/effodio/inſequor/inſiſto/rigo/abſcõdo/expello/extrudo. Cõſule Perottũ. Emo p cõparo aut mercor.

vt plexi vel plexui. nexi vel nexui. to kembe. to knyt or bynde.

In xi ſiue xui/mutant cto pectere/necto. **cto.**

to ſolde.

nexi. plexi. to bende. to punyſſhe. to tourne.

In xi cto flecto plecto. verti dato verto.

Flecto ſigt inclino/voluo/duco/curuo/moueo. Plecto ſigt pcutio vel punio. Hor. Quicquid delirãt reges plectuntur achiui. etiam p flecto inueniũtur aliqñ habere plexui. Piero. li. iudicũ. Si ſeptẽ crines capitis mei licio plexerẽ. Pecto etiã olim pectui fecit. vnde pectitum. Colu. li. xxij. Prepar ate ſunt. et pectite lane. Et alibi. Cterum vbi tam pura diſcrimine pectita tellus.

to ſhere corne. to aſke. to ſende.

Meliuit a meto. peto tiui. mittoq; miſi.

Plinius. Lactuca ſyluestris ſanguinem ſiſtit.

pro repſento. Ut ſiſterent cũ dño. in euãgelio. to make/to ſtande/or to ſtoppe. a ſtatuo.

Siſto ititi actiuum/cum natis dat. ſtatuiq;

Interdum, neutrum ſtetit a ſto præterit/aut nil.

¶ Siſto. is. actumm habet ſtiti in preterito/q̃ ſtatũ in ſupino. ex ſententia Sel. licet Priscian⁹ nihil habere dixerit. et ſigt ſtare facio. vt ſiſte lachrymas. i. ſtare deſine. Siſto neutrum/vel a ſto ſteti mutuatur/vel nullũ habet preteritũ neq; ſu. inum. et ſigt idem q̃ ſto ſtas. Eius compoſita habent idem preteritũ cũ compoſitis a ſto. et eadem ſigñt. Aſſiſto aſſiti. idẽ q̃ aſſto aſſiti. Conſiſto q̃ conſto. Reſiſto q̃ reſto q̃. Aliquãdo iſto a ſtatuo caput preteritũ. Plau. in Bacchi. Nauẽ extemplo ſtatuimus. i. ſtitimus. hoc eſt ſtare fecimus.

to dygge. to flee swaye. to sethe/to rype/to dygge.

Dio. Quo. Gio. Dat fodio fodi.fugio fugi.coquo coxi,

to shake. quasi Carillo re: to shake or stryke.
moneo/concutio. ste nō est in vsu. vt cōcutio concussi.

Vult quatio quassi/formant cussi fua nata.

¶ Composita a quatio sunt conatio/percutio/decutio. Excutio idem quod expello. Incutio. i. infero. Discutio. i. examino.

to lappe

mono: to suffre. to sowe. or tourne.
syllaba. vt sino siui.sero seui. voluo volui. to put or set.

No. Ro, Vo. In ui.no.ro.uo.mutes.pono posui dat.

to agre or synge
togyder. to discorde or large.
to synge. vt cōcino cōcinui. occino occinui p diuisas syllabas.

Et cano dat cecini.no in ui vertunt sua nata.

Salustius tamē occanui dixit (teste Seruio) per primā vocalē. Verba Sal. j. hist. sunt. Iussi Metelli cornicines occanere. sed antiquitatē est secutus. Cano enim solebat habere canui & canitū. Diuus tamen Hieronymus quo nihil tersius dixit in apo. Qui erant tuba canturi. habuerūt eius cōposita etiā (prodo teste) preteritū accini/cōcini &c. Unde in vigilia dñi canitur. De quo prophete precinerunt.

to gete. to dresse with pytche/rosen/or ony thynge that deneth.
idem qō genero. lino est aliquid super induco qō inhereat.

No. Dat gigno genui.lini/aut liui/lino leui.

Cerno olim cerni to cast downe/
fecit. Liuius. Stolt: to saddle an hors/
de feroce viribus to make a bedde/
cernerat. to despyse/or to paue a stre:
to se/or beholde. set nought by. te.

Cerno creui,sperno spreui.sternoq; straui.

to despyse. to lene or forsake.

Quo. Temno dat tempsi.linquo donat quoq; liqui.

¶ Lino habet tripler preteritū. limi.lini/et leui. Quintil. in declamatione Cari. Ne quid sceleri impio deesset/mariti tui cruore parietem limsti. Colu. lib. vltimo. Multi cū semel noua dolia vel seria crassa gimi iuerūt: vna imppetuū gūmitione cōtenti sunt. Cato de re rusti. vbi temperate tepebit: cum mū indito/postea linito. Si recte leueris in dolium quinquagenarū pedum quartyon satis erit.

to bycke/bus:
se/to punne.
cōminuo/fri:
to seke. co/tundo. to renne.

Quæro quæsiui.tero triui.curro cucurri.

to renne before/or ouergo. to renne downe.
precurri & precucurri. decurri vel decucurri.

Præ/de/sed iunctum:curri dabit atq; cucurri.

¶ Precurro facit precurri vel precucurri. Teren. in decy. Vna illarū interes puer pere precurrit. Plautus in Am. We captas/& iute ab naui dānāti alia via precurristi. Similiter decurro decurri vel decucurri. Virg. ij. Laocoon ardēs summa decurrit ab arce.

to bussche/to roote/
to drawe/to turne vp. to bere/or
verti vel versi.rari- to bringe.
us tamen versi. to make or do. to bren or grene.

Ri vel si verro.gessi gerit.vro dat vssi.

Pro texo serui sero,semino plantoq; seui.

to set or plante. to afferme or graunt. to graffe or bringe in.
vt cõseui vel cõserui. asseui vel asserui. insero inseui vel inserui.

Dant eui vel ui/sero nata con/ad/simul ing;.

emitto vel circũfero aut
.i.p diuisas to cõpasse. to lene. extendo circando.
syllabas. circũserui. deserui. exerui. obserui.

Diuisas per ui tantum sero cætera nata.

¶Sero/is/seui/satũ.semino sine planto.Lactan.li.ij.Terrã studiose colit/ac vineam sua manu seuit.Et generare.vnde satus.q Jupp̃iter or deor. q holm sator.i. genitor.Aliqñ admoneo/texo/ordino.hic series.i.ordo.q sic facit serui serũ.Enni. Quã tanto studio seruit.hinc sertus/a/um.i.contextus.Lucanus.Accipiãt serta nardo florente corona.Eius composita assero/cõsero/insero.preterebit tam in eui q̃ in ui.Reliqua composita solũ in ui diuisas syllabas.vt desero desserui.i.exerto vel declaro.Desero deserui.relinquo q̃.

.i.antique.

Dat fero nempe tuli cum natis de tulo prisco.

.i.antiquo. cum natis.

A fuo sicq; fui sum.sed possum potui dat.

to take. to conceyte.

Cæpi dat capio.format cupioq; cupiui,

to be wyse/to su-
to take fro ner as meet/or
vyolently. to haue a sent.

Dat rapio rapui.sapio sapui atq; sapiui,

to bere a chylde. to open. to perceyue.
to lyue. to bringe forth. .i.nato. vt aperio. comperio.

Viuo dat vixi.pario peperi.sata quartæ.

¶Sapio/is.facit sapui vel sapiui.et sigt saporem habere.vt hic cibus bene sapit. Aliqñ saporẽ indicare.vt hoc lac sapit adustionẽ.Jtẽ ad alia trãsfertur.verba tua sapiunt stultitiam.vel heresim.Aliqñ sapiens sum vel bene sentio.Martialis.Non bene vis puisto:nõ mitot paula sapisti.p sapuisti.Naui⁹.Quãto ego plus sapui. Plau.in rudẽte.Magis sapuisset si dormuisset domi.Aug.li.j.de ci.Tribulationis tpe pbauerũt q̃ recte sapuerint.Olim dicebãt sapio/is/ui/pire.quarte.nunc tñ terne.Eius cõposita desipio/q resipisco idẽ habẽt preteritũ cũ sapio in ui/q ui. Desipio est insipienter ago.deliro.et a sapiẽtia decido.Eius cõtrarium est resipisco. Nã resipio in vsu est raro.et sigt ad mentẽ redeo.Desipio in vsu est.desipisco nusq̃. Lactan.li.vj.diui.instit.Resipiscit em.ac mentem suã:quasi ab insania recipit/quã errati pudet.Jdẽ lib.ij.Aduliter desipuit.Cice.M.Celio.In quo cũ obiurgaret qõ nimio gaudio pene desiperem.Cice.li.iij.ad Attti.Vir aliqñ ne authore resipui. Afranius.Equidem non resipui posth̃ poenus leticia est omnium.

descrepe. to rustle or bustle.
vt scalpo scalpsi. strepui. to barst.

Ex po psi facies.dat ui strepo,rumpoq; rupi.

Po,

¶ Uerbum desinēs in po facit psi. vt scalpo/repo/clepo/carpo/serpo/sculpo. Addūt aliqui crepo crepui. quibus haud assentior/cum tertie nullo testimonio inueniatur coniugationis.

to prouoke. to go to se. to go to do.
vt lacesso lacessiui. vt vsi. facessi.

So. **Ex so fac siui, tantum si viso facesso.**

to go to ta:
ke or do.
capessi. aliqui capessiui. to bake.

Atq; capesso/aut ui. de pinso pinsuit exit.

¶ Uerba in so faciūt siui. vt lacesso/siui. sic cesso/accerso. i. eo ad vocandū. Sed viso facesso solū si faciunt. vt capesso/qō aliquando facit siui. Aug. li. ij. de ci. Eschynes cum adulescens tragedias actitasset: rempublicam capessiuit. Pomponius. Necq molto molui/neq; palmis pinsui.

to delaye
to make sharpe. to accuse. with water.
vt acuo. is. acui. arguo arguī. diluo dilui. to rayne.

Vo. **Semper uo mutes in ui. donat pluo pluui**

to hyde/to kepe/to order.

Calepinū lege de struo. habet multa significata.

Atq; plui. format struo struxi. sic fluo fluxi.

¶ Pluo raro legitur nisi in tertia persona singulari. Luci. li. ij. lapidibus pluisse ferunt. In genesi. Non enim pluerat dñs super terrā. Tibul. ij. Multus q̄ in terris depluerit atq; lapis. Quintilianus. Cum cenaculū eius perplueret.

¶ Quarta coniugatio.

vt audio. audis. audiui. coniugatio.

Iui præterito facit ex is flectio quarta.

vt audiui vel audij
per syncopam.
a tero. a sino. .i. verbum.

Ni triui/siui/det ij quodcunq; dat iui.

¶ Omne verbum faciens preteritum in iui/potest per syncopam emittere in ij. vt audiui vel audij. his duobus exceptis. triui a tero. siui a sino.

Carissimus est author cum Prisciano.
to chaunge money. to enstable.
cambio cambiui vel campsi. .i. firmo. stabilio.

Cambio ui vel psi. format xi sancio vel ui.

to clothe.
.i. vestio. et inde amictus vestis.

Dic amicit per ui. per xi reperitur & iui.

Cambiui. Campsi. Sancio. Amicio.

¶ Cambio/biui. vel campsi. i. muto pecuniā. Inde campsor nūmularius. Et ob id frequentatiuū apud Ennium legitur. Sancio est firmo. proprie effuso sanguine q hostie immolatione. Luca. Romanas sancire volunt hoc sanguine leges. Pompo. ij. Sancierat ius vtile ciuitati. pro sanciebat q syncopā. Amicio facit amicui. teste Diomede. Burr⁹ in laudatione Appij dixit. Tega preterita amicuit. Accius etiā amixit protulit. Inuenitur q amicui. inde amictus q amictum.

to come. to lepe.

Veni dat venio. ſalio ſalui/atq; ſaliui. Nio.

to here. per metaphoram. to hedge or to drawe vp. compaſſe.

Hauſit & hauriuit facit hurio. ſepio ſepſi. Río. Pío.

Ouidius. j. faſtorū. Per ſiām as ſaluiſſe pecus ſaluiſſe colones. Uirg. geor. iij. Wolibus in pratis vnctos ſaliere per vtres. p ſaliuere dixit per ſyncopam. Haurio humorem excipio vel extraho. nunc audio. Uarro ad Cice. Quū idem quoq; hauriet pro haurinerit protulit. Uirg. enei. iiij. Uocemq; his auribus hauſi. Salio. Haurio.

to amende. to patche. to ſtuffe. to be wouſe. to fele or
ſarſi. farſi. rauſi. to vnderſet. vnderſtande.

Sartio fartio rautio fultio ſentio formant. Tio.

to bynde.

Ex tio ſi. vinxi/& vinciui vincio donat.

to open. to couer.
vt aperio aperui. operio operui.

Inq; rui mutant río/nata parit. tamen in ri

to eſpye or ſe. to fynde by chaunce.
comperi. ſ. in preterito. vt repperi.

Hæc duo comperio/reperis: quod p geminabit.

¶ De verborum ſupinis.

to drynke. to ſkymme/or to ſcale fyſſhe.
vt bibi bibitum. deglubi deglubitum.

Ex bi præterito tum ſumpto/conde ſupinum. Bi.

¶ Supina verborū formātur a preterito. vt ea q̄ facilit bi/tum ſyllaba adiuncta/formant ſupinum. vt deglubo deglubi. deglubitū ſignificat excorio/vel pellem vel corticem detraho. Tyberij verbum eſt. Bogi paſtoris eſt tondere pecus/mō deglubire. Lambi a ſcabi carent ſupinis. de quibus inferius. Deglubo.

to ouercome. to ſtryke.
vt vici victū. ici ictum. to make or to do.

Ci mutes in ctum cum c. facio dato factum. Ci.

to caſt/throwe/ſtynge/ or hurle. to ryd or fynyſſhe. to caſt awaye.
vt confeci cōfectū. abieci abiectum.

Et iacio iactum. formant ſua nata per ectum.

parco. to pardon/to abſteyne/to ſane or kepe.

Parſi dat parſum/faciet per itumq; peperci.

¶ Parco ſigno abſtineo/a quaſi parce vel parū tango/veniā do/a ab vltione abſtineo vel ſeruo: facit parſi parſum. a peperci parcitū. Liuius li. xxv. Nec dñi eos Capue parſuros. Plinius li. xxxiij. Italie parcitū eſt/vetere interdicto patrū. Uirg. Parcere ſubiectis/a debellare ſuperbis. Parco pro ſervio. vt Cui parcis hec rinde parcus qui ſumptibus parcit. Parco.

poſcitū. diſcitū. vt cōpeſcitū. diſpeſcitum.

Hæc poſco diſco fata peſco/lecta in itum ſunt.

¶ Annotatio.

¶ Niuuita infert hec quattuor habere supina p titū. posco/disco/cōpesco/dispesco Licet raro sint in vsu. Seneca li.j. de clemētia. Ego sum nobilibus adolescentibus expoſcitum caput/in quod mucrones acuāt. Apuleius apud Puſcianū Diſcitum dixit. de reliquis duob⁹ teſtimentū citat nullū. Quare aduerte lector quoties dico lecta. legitur raro. vel olim. parce (vel non) imitanda cenſeo.

to ſtryke or

to ſe. pɣnte. to bɣte. to hange.

vt vidi viſum. cudi cuſum. vt momordi morſum. pependi penſum.

Di. Ex di ſum formes, primam tamen in geminatis

to ſhaue or croppe.

totondi tonſum. olim. qō tā non eſt in vſu.

Præteritis tollas. eſum dat edo/dedit eſtum,

vt comeſum q comeſtum.

Ambo dat comedo. dant cætera nata per eſum,

Edo. ¶ Edo/es/edi/eſum. vnde eſurio. Plau. vbi ſumus eſuri olim dedit etiā eſtum. qō Comedo. exoleuit. Et eius compoſita ſolū comedo dat comeſum q comeſtū. Iuuena. Et cito rapturus de nobilitate comeſa. quod ſupereſt. Sal. apud Diomedē. patrimonia comeſta. Cicero p Cluentio. Potius comeſtū q eporū in venas atq; omnes partes corporis emanaret. Ceter a cōpoſita ab edo tantū eſum faciunt. vt ambeſum.

to cut. to deue. to ſet open. to dygge. to fyt.

Hæc ſcindo/findo/pando/fodio/ſedeoq;

Dant ſciſſum/fiſſum/paſſum/foſſum/quoq; ſeſſum,

Tunſum vel tuſum tundo. ſua nataq; tuſum,

Pando. ¶ Pando (vt Bedo cenſet) panſum facit. Sed Feſtus li. xv. ca. xv. dicit rectius geminō ſſ/paſſum. Cui authorū ſuffragatur vſus. Virg. geor. iiij. Profuit et mixtum galle admiſcere ſaporem. Plinius li. xxj. Per tuſa et trita atq; vinum quantū poſſit excellepti.

to ioyne. to yelde. to put in.

vt circumdatū. venundatū. peſſundatū. vt additū. deditū. inditum.

Do ſic nata datum primæ ternæ ſed itum dant.

to hyde. abſconſum. to bende. tentum vel tenſum.

Abſcondo dat itum/raro ſum, tendoq; tum ſum,

to chawe/or cham/or ete. peditum. to farte.

Mando dat manſum. raroq; pepedit itum dat.

Abſcondo. ¶ Abſcondo abſconditū frequētiꝰ q̄ abſconium ſm Diomedē. Piero. eccle. Demdabit abſconſa ſua illi. ¶ Wando mādi (quod ſm Puſcianū mādidi habuit) facit Wando. mānum. quare ſupino nō caret: licet nō adeo frequēs ſit. Quintilianꝰ/cibos mādos dixit. Cice. ij. de oratore. Olo minime māſa (vt aiunt) nutrices infantibꝰ pueris in os inferant. Serenus. Purgatur cerebrū manſa radice piretri. ¶ Pedo pepedi pe- Manſus. ditū. quis raro in vſu. Catullus. Subtile ac leue peditum.

to fall. to bete or ſlee.

Caſum dat cecidi. cæſum quoq; cædo cecidi.

ſ. ſupino. vt concīſum. decīſum. excīſum ꝛc.

A cado nata carent. ciſum dant ſed ſata cædo,

to go downe/
or fall downe. to fall or go backwarde.

Occidit occaſum legitur/recidoq; recaſum,

¶ Cõpolita a cæso in vſu non ſunt. niſi forte occaſum & recaſum. Viero. in pſ. Ab ot tu ſolis vſq; ad occaſum laudabile nomẽ dñi. Lactan. li. v. Euanituras dicit religiones falſas & occaſuram omnẽ philoſophiã nemo dubitauerit. Sueto. in Augu. Cuncta in ipſos recaſura. Cice. ad atti. Id ego puto ad nihil recaſurum.

vt legi lectũ. collegi collectũ. to ſlye awaye.

Gi mutes in ctum cum c. fugio fugitum dat. Gi.

to breke or bruſe. de quo diximus triplex habẽs preteritũ.

Frango dat fractum, pango pactum, dat agoq;

to touche. to pricke.

Actum. ſic tango tactum, pungoq; punctum.

¶ Satago ambigo & dego carent ſupinis. de quibus inferius.

Dat fallo falſum. cello dant nataq; celſum. Li.

ſimplex non eſt in vſu. ſed nata ſunt.

Cællo tamen culſum cum natis. falloq; falſum.

vt Uellem tibi auricalis (I ſhall wrynge the by thy eeres)

to plucke or wrynge. to put abacke/or put out or fro.

Vello dat vulſum. format pello quoq; pulſum.

to take vp/or bringe vp/or nourriſhe. to bete/or ſaye.

Mutuo tollo capit ſublatum/ceu fero latum.

¶ Cõpolita a cello ſine diphthongo faciũt celſum. Unde noia celſus et excelſus. vt Cello.
ſentit Ninuita grãmaticus. Participia eũ excelſus & excelſurus ſenũq; inuenille Cællo.
dicit. Cællo cũ æ diphthongo cũ cõpolitis facit culſum. vt peraulſum. vnde perau Uello.
ſus participiũ. Virg. Quarũ ſacra fero ingenti peraulſus amore. ¶ Uello vulſum. Tollo.
Martialis. Mens eſt pamice vulſa tibi. ¶ Tolle mutatur preteritũ & ſupinum a
ſuſtollo. et illud ſoſtollo ſuſtuli ſublatũ. apud antiquos p ſimplici in vſu erat. Fero
capit preteritũ tuli. a tulo/is. antiquo. et ſupinũ a Lato/as/latũ. qõ ſimplex exole
uit/eius tamen compoſitũ dilato vtrpatur.

to bye. to barſt or breke.

vt emi emptum. rupi ruptum.

Ex mi ptum formes/ſic pi cum p præeunte. Mi.

to take. vt acceptum. conceptũ. preceptum.

Captum dat capio. formabunt nataq; ceptum.

to dawbe.

vt liui litum. to come.

In tum ni vertes/venio tamen addito ventum. Ni.

to ſynge or prophecye. vt accinui accentũ. cõcinui concentũ.

Cantum datq; cano. centum faciunt ſua nata.

Et canitum legitur raro quis ſit in vſu.

¶ Cano olim canui & canitũ habebat. Itẽ eius compoſita (vt Probus dicit) fecere Cano.
accini occini precini nẽ. Unde canitur in vigilia Natalis dñi. De quo pphete pre
cinerunt. Viero. in apo. dixit. Qui erant tubi canituri.

to roote as a ſwyne. to mete. to ouerren/or ren before.

vt verri verſum. accurri accurſum. vt precurri precurſum.

Ex ri ſum facies. primam tamen in geminatis Ri.

to forſake or leue. to offende.

vt reliqui relictũ. deliqui delictum.

Demas, & qui ctum format cum c præeunte.

to open. to fynde.

to gete/to bryng/oute/or to bere a chylde. vt apertum. repertum.

Pario. Partum vel paritum pario dat: nata per ertum.

¶ Pario/is. peperi partū. vnde partus/a paritū. vnde parturus. figt prolem produco. figt insuper acquiro vel efficio. Stati. hosti venat paritura marito. Terē. in phor. haud existimans quanto labore sit partū. Cōposita a pario in ertum faciunt. Ouidius. Tu non inuenta reperta ees.

vt iussi iussum. visi visum. mersi mersum. to myxe.

Si. Ex si sum formes/donabit mulgeo mulsum/

to cherysshe.

or to be choyse. authore Prisciano.

Vel mulctum. dabit indulget tum. rarius in sum.

a torqueo.

Tortum dat torsi/raro torsum. vro dat vstum.

to bere. to sende.

Formabitq; gero gestum, mitto quoq; missum.

Quanq̄ sit raro legitur tamen vrsus ab vrget.

Tortum. ¶ Augu. habes vnde corrigas quod in te tortū est. Tortus participium a supino tortum. Dota. de arte. Parce detorta tamē. Urgeo (licet grāmatici iupinū habere

Ursum. negent) olim tamen habuit. Liuius. Ursus inde/quū quonā modo id prestaturus esset percunctantes doceret haud vna asserere pertulit.

vt scripsi scriptum. nupsi nuptum.

Psi. P præ si mutes in tum cum p præeunte.

sorbitum. pro sorbui.

Sorpsi dat sorptum, per itum vel sorbuit effert.

vt fulsi fultum. farsi fartum.

L præeunte vel r/si quartæ vertitur in tum.

vel hauritum. vel cambitum.

Haurio vult hausti. cambit campsum, ambo vel itum.

Absorptum. ¶ Hieronymus in ps. Absorpti sunt iuncti/petre iudices eorū. Luca. li. iiij. Absorpsit penitus rupes et recta ferarū. Caper grammaticus decepti est. qui negauit

Sorbitum. sorpsi preteritū. Sorbui cū facit supinū sorbitū habet fm regulam licet raro. a quo sorbitio sorbendi actus/vel liquidus cibus. Inde sorbitiuncula. Persius. Barbati hoc crede magistrū. Dicere sorbitio tollit quē dira cicute. Haurio facit hausti. et aliqñ (licet rarius) hauritū. Uirg. li. iiij. Que bella exhausta canebat. Apulei. ij. meta. Lagena facilis hauritu. Idem in. iij. Rotem rigentē hauritū ītra cōfestim vnula. Facit aliquādo etiam haustum sine t. Uirg. iiij. Spero equidem mediosi quid pia numina possunt Supplicia haustum scopulo.

nisi mutetur a sto steti.

Ti. Dat sto & sisto statum. neutrum sisto nihil a se.

to assyste/or to ayde/or stande by.

vt asto astiti. astitū. assilio astiti. astitum. et sic de reliquis.

Conuertunt in itum, sed iti sto sistoq; nata.

Constatum obstatum præstatum lecta aliquando.

, vt prestitū constitum obstitum. to tourne.

Sæpius at in itum donant verti dato versum.

¶ Sto stas steti. facit statū similiter sisto actiuū. idem quod stare facio. a sto supi nū mutuo accipit statū. Unde stator q̄ sistit aliquē pretorī, aut dño suo. Virg. Stilbe gradū teq; aspectu ne subtrahe nostro. Sisto neutrū a se nullū habet preteritū, aut supinū. nisi a sto mutuetur steti statū. et idem sīgt. Eius tamen composita eandem sensum. idem pteritū. et supinū. cū compositis a sto habent. Quedā etiā cōposita a sto statum in sup̄no habere legūtur (Nam forte olim. hec omnia aui q̄ atum habuere) vt constatū obstatū et prestatū. Statius Thebaidos li. Que sic ouia prior spes ne obstatura pelasgis. Lucanus. Constatura fides superū. Martialis. Costatura fuit megalensis purpura centum. Liuius. Urbe inde, quonā modo prestaturus esset rē. Sed in itum potius approbat authorum vsus.

vt amaui amatū. ciui citum.

Vi mutes in tum. poto potum. tamen olim Vi.

Potatum. lauo dat lotum lautum atq; lauatum.

¶ Poto, as. olim potatum. nūc potius potum vsurpatur. Virg. huc ipsi potum venient per prata iuuenci. Lucanus. Potare te vile grues. Virg. Et potū pastas age Tityre. Terentius. Apud me potaturus est. Lauo triplex habet preteritū. lotum, lautum, lauatū. Tacitus de germanis. Lauti cibū capiunt. Teren. Tene ad symbolum venire vnctum, atq; lautum e balneis hora. Ast vbi me fessum sol acriori re lauatum. admouit. Teren. in Eunucho. Abeunt lauatū. Ouidius. iij. fastorū. Sacra lauaturas mane petebat aquas. Cice. ad Varronē li. ix. epistolarū. Faciā et lauatio parata sit. Lotum notissimum. ideo non eget testimonio. Inde lotio lotor q̄ lotrix.

to beware/or shonne.

Formabit caueo cautum. ac adoleuit adultum.

Dat faueo fautum. donat sapio sapitumq;.

Pasco dat pastum, soluo ui vertit in utum. Vi.

to lappe/ to seke/or a receyuer.
or tourne. enquyre. inde quæstor.

Sic voluo. quæro quæsitum. dat quoq; quæstum.

vt cognoui cognitum. agnoui agnitum.

Oui conuertunt in itum/con & ad fata nosco.

diuerse nosco
vt ignosco ignoui ignotū. dignotum.

Agnotum legitur. dant cætera nata per otum.

¶ Salustius in Jugur. Neq; inermes ex prelio viros quenq; agnoturū. Nosco notum habet. Uidentur olim habuisse noscitum. Unde noscitaturus q̄ frequentatiuum noscito in vsu est. Et ignosco participiū futuri temporis facit ignoscaturus. teste Prisciano. Piso frugi li. ij. annali. Quocūq; deliquisset ignoscituruū affirmabat. Ini regulam ignotum et ignoturus facit. Cicero in Cato. Ignoturum alteri quod patrem, alteri quod tutorem secutus est.

Dat ferui sertum/seuiq; satum sero. nata Rui.

Dant sertum atq; situm con, ad, in. sed cætera sertum.

Sero. ¶ Sero/is. idem qđ texo/ordino/vel admoueo. dat serui ꝙ sertũ in supino. Enius. Quam tanto studio seruit. vnde sertum ꝙ sertus participiũ. i. cõtextus. Lucanus. Accipiũt sertas nardo florente coronas. Sed sero ꝑ plãto aut semino/aut genero dat seui ꝙ satũ. vnde satus participiũ. i. generatus. et fatos genitor. Quibꝫ meta. j. Quam Iapeto satus. ¶ Cõposita a sero. vt assero/cõsero/inser. faciũt aliquando in sertum/aliqñ in situm. Assero ꝑ prope sero aut planto facit asseui assitũ. pro libero defendo vel affirmo. asserui assertum. Consero pro planto vel semino conseui consitũ. pro pugno cõserui consertũ. Insero ꝑ ingero surculũ siue germen in aliquã arboꝛẽ. facit inseui insitũ. pro immitto vel infero facit inserui insertũ. Reliqua cõposita a sero dant serui sertum. vt extero eterui exertum. i. emitto. extendo. Dissero et assero/obsero/desero: serui ꝙ sertum duntaxat faciunt.

Assero.
Consero.
Insero.

to yeske/to sobbe as chyldre do. to bury.

Singultum singultio. dat sepelire sepultum.

to be solde. to dothe/or to graye.

Væneo dat vænum necnon amicit dat amictum.

Singultus. ¶ Singultus est quoties spiritus vacans ab humore/in loco spiritui deputato retinetur: hic cũ dũ emittitur/nec potest erũpere: ꝙ distẽtionẽ inducit: que appellat singultus. angl. (the yoske/or rattyll in the throte) Inde singultio singultũ emitto. Statius. Semineces pueri trepidas in limine vite. singultãt animas. est frequẽtatiuũ a singultio singultui. Cato dixit. Mortuus sepultus est. pro sepultus.

Singultio.

vt tacui tacitum.

ui diuisũ. Quod dat ui vertes in itum. donat seco sectum.

Et frico dat frictum. neco nectum. sed mico nullũ.

¶ Annotatio.

Lecta seco/frico/siue neco/sono/sic tono/in atum.

¶ Sunt lecta apud probos authores. vt in libri fronte diximus secatus/fricatus/tonatus cẽ licet rarius.

Dat doceo doctum. tentum formant teneoq;.

to bake. vt pinsitum vel pinsum.

Pinso dat pistum: legitur per itum simul in sum.

to be or stande open. to medle.

Passum dat pateo. formabit misceo mistum.

to iudge or estymate. inde recensum. vnde recensitũ. penul. pꝰ.

Censeo dat censum. vetus & dat censit in itum.

Pinso. ¶ Pinso facit frequentius pistum. facit etiam pinsitũ et pinsum. author est Nonius. Colu. li. ij. Panicũ pinsitũ ꝙ euoluto farsi re. Idẽ pinsus dixit. vt notauit Sulpi. Viome. quoꝫ facit participia pinsus pinsurus. Unde pinsor pro pistor. Varro. Nec pinsorẽ vllam nossent nisi eũ q̃ in pistrino pinseret farinã. Vnde pinso ꝙ pinsito. Uarro. Promendo dicẽ vt pinsem. Plau. Qui polentã pinitãt. ¶ Misceo mistũ facit per s/potius cꝫ mixtũ per x. si doctis credimus. idẽ qđ confundo ꝙ perturbo. Augu. Uera ergo simul inordinate permista. in vna disputatiõe. vnde mistarius. vas in quo aqua cõtinetur. vino miscenda. Lucillius. Urceus aut gemina longus mistarius ansa. Et miscellanea libri sunt (vt apud Gellũ) in quibus de rebus multũ diuersis tractatur. ¶ Censeo facit censum. vnde census/us/ui. i. annuus redditus et quicquid fortunarũ quis habet. Item census ꝛ estimatio rerũ ac bonoꝝ facta ꝛm quã tributa pẽdebãtur. ang. (a taske or taxacyon. Uh censum agere. est recẽsere bo

Pinsus.
Pinsurus.
Pinsor. Pistor.

Misceo.
Mistarius.

Censeo.
Census.
Cẽsum agere.

minū facultates. Et censor magister morū. Et recenseo. vnde recēsus/ūs/m. i. recognitio populi p numeros. Sueto. in Cesare. Recensum populi vicatim per duos illustrū egit. Recensitū nō est a recēseo: sed a verbo antiquo quarte recēsio/is/ire. qō sigt recensum agere. vt Valla docet/a Placentino. Et censio/is/ire. idē. Cicero p Archia. Cū eodē questore fuisse in Asia p mis Julio ⁊ Crasso nullam populi partē esse censitā. Claudius li. ij. in Eutropiū. Pretio recēsitis euoluere secula fastis. Hieron⁹. in li. numeri. Recensiti sunt a. xx. annis/oēs qui poterāt ad bella gerere.

Recenseo.
Recensus.
Recensio.
Censio.

vt coercitū exercitū ab.
a coercui. exercui.

Arceo nata in itum. simplex olim dedit artum vt arcitum.

ui.

Vel per itum. careo format cassum caritumq;.

¶Arceo/es. idē qō pello aut propulso facit arcui. licet quidā carere preterito supinū. Cice. in. vj. philip. A progressu arcuit. Silli. li. j. Armauit clausos ⁊ portis arcuit hostem. nūc caret supino. habuit tamen olim arctū. vnde arctus/a/um. nomē. et arcto/as. frequentatiuū. habuit etiā arcitū. vt ostendūt sua composita coerceo coercitū/a in i mutata. et exerceo exercitū. vnde exercitus/ūs/ui. nomē. i. militum copia. Exercitium actus exercendi. Exercito frequentatiuum.

Arceo.
Coerceo.
Exerceo.
Exercitus.
Exercitium.
Exercito.

to hede. to asse or gyue cōseyle.

Occulit occultum, consultum consulo donat.

to lepe.

Saltum dat salio cum salto significabit.

to lepe downe. to lepe vpon.
vt desilio desultum. insilio insultum. to falte or powdre.

Nataq; dant sultum, pro condio sale salitum.

.s. supinum.

Sallo dat salsum. dat cum p psalloq; nullum.

¶Salio/is/salui/vel salij. signo idem qō salto vel ascendo facit salti in supino. et inde salto/tas. frequentatiuū. i. sepe salto siue tripudio. Ennius cōposita in sultū facit. vt assilio assultū. et insilio insultū. i. ad vel in aliquid salto. Salio aliqñ est pro condio aliqd sale. et tūc facit salitū contra Diomedem. Celsus li. ij. Pisces qui salem non patiuntur solidiue saliuntur. Hiero. in Luca. Quod si sal euanuerit in quo saliētur. Liuius Andronicus. Saliturus illhec mittam salem. Cornelius seuerus. Ad quē salitī pomiliones afferebātur. Salustius apud Diomedē. Reliqua cadauera salita. ¶Sallo/is. per duplex ll tertie cōiugationis est eiusdē significationis cū salio. pro condio sale. et facit salsum. Unde salsus sale cōspersus. et salsus homo qui salibus ⁊ scōmatis hominē aspergere nouit. vt apud Hora. Salsus homo. contrarium est insulsus. i. ineptus. Lucilius. Sallere murenas mercem in frigidaria ferre. Salustius. Parte consumpta. reliqua cadauerū ad diuturnitatē vsus sallierent. Ueteres etiam per secundam salleo cum ll duplici fecerunt. Fabianus apud Diomedem. Cum caro sallet/diuturnior est. i. cum sallitur.

Salio.
Salto.
Assilio.
Insilio.
Sallo.
Salsus.

Altum fic alitum dat alo, format colo cultum.

Lui.

Impono impostum fallo, secus impositum dat.

Sui.

Raptum formabit rapio. sua nataq; reptum.

Pui.

¶Impono pro fallo facit impostū. vnde impostor qui alios verbis pollicentibus decipit. vel qui supponendo mala as merces alios fallit. Inde impostura deceptio p fraudē. Impono in aliis figurationib⁹ facit impositū. vt pono cū suis cōpositis. Et licet

Impono.
Impostura.

Virgilius dicat. composita pace quiescit. et alibi. manet alta mente repostũ. hec per syncopam metri causa profert.

vt acuo acui acutũ. pluo plui plutum. imbui imbutum.

Via ab uo. Semper ui quod uo format mutabis in utum.

Dat ruo sed ruitum. tantum sua nata rutum dant.

Argutum dices/legitur tamen arguiturus.

Argutus. ¶ Plautus in Pseu. Argutus facinorũ malor. Salu. li. histo. falsum filiũ arguiturri. Priscianus tamẽ dicit. Quedã verba in utum supinum formant. quor participia futuri terminant in iturus. et ẽ alia in itio. vt argutũ arguiturus. tuũ tuiturus tuitio. sputum sputuiturus. plutum pluiturus. Niniuita tamen censet esse ex supino antiquo arguitum. Ruo ruitum facit Luca. in. iiij. Ruitura que semper stat moles. Eius cõposita in rutũ tantũmodo facitũt. Ouid. li. epistarũ. Obtutus insanis esset adulter aquis. Luca. Ossa tulit magni que nondũ subduta fluctu.

Ruo.

to encrease. to drawe. to sethe/or ryppe. to ordre or buylde.

vt auxi auctũ. trari tractum. coxi coctum. struxi structum.

Xi ex go/ho/quo uo/cto. Ex xi ctum facies semper cum c præeunte.

vt pecto pexi vel pexui pexum. necto nexui nexum.

Ex xi siue xui quod cto/xo/dat. facies xum.

to shere or repe corne. to flowe.

Sed meto dat messum. formabit vel fluo fluxum.

¶ Niniuita dicit (sed sine authore) hec verba mulgeo ꝛ muleco habere xi in preterito: quũ tñ si in preterito habere cõperiuntur. Priscianus (quo nescio fulctus testimonio) asserit mulgeo sm quosdã habere mulxi ad distinctionẽ mulceo mulsi. Quũ apud probos authores tam mulceo ꝙ mulgeo nulli in preterito: et mulsum. aliqñ etiam mulctum in supino facitũt. Uirg. in geor. Quod surgente die mulsere horis diurnis. Nocte premũt. Teren. in phor. Emulsi argento senem. Hiero. Et sermone composito aures populi mulserint. Cice. in cõtentione Metelli. Permulsa atq; recreata. Uar. in satyr. Capite permulse. Sal. Deinde lenita ira. Posterã die ceteris verbis permulcti sunt. Gell. li. j. Nihil adeo in cõgrediendo hostib⁹ atq; in principijs preliorũ ad salutẽ virtutẽq; aptius rati / ꝙ si permulceri animos mitioribus non immodice ferocitent. Et licet fugeo ꝛ fugo sm authores careant supinis. Augustinus tamen dicit. Multi precones precinerunt adhuc nascituri de virgine maria futurum infantem ꝛ fugiturũ hac quũ potius fucturus a fugo diceret.

Mulsum.

Mulctum.

Fugiturus.

vt cingo cinxi cinctum.

Nxi cum præeat. n præ ctum iunge supinis.

a finxi. a minxi. a pinxi. a rinxi. a strinxi.

Ni fictum/mictum/pictum/rictum/quoq; strictum.

¶ Quoties n ante xi preteriti habeat. idẽ n in supino retinet. vt cinxi cinctũ. tinxi tinctũ. punxi punctũ. iunxi iunctũ. vinxi vinctũ. stinxi stinctũ cũ compositis restituendum extinctum instinctum. sanxi sanctũ. emunxi emunctũ. planxi planctum. vinxi vinctum. linxi linctum. qõ rarius est. Tollunturr inde fictum a finxi. mictũ a minxi. pictum a pinxi. strictũ a strinxi. rictum a rinxi. vnde rictus illa pars facies/in qua rictio et hiatus maxime apparet. anglice (the compasse of the mouthe). A ringo/gis. siue Ringor (quod vsitatius est) anglice. to grenne as a dogge/or to gnarre. Strictum a stringo strinxi. idem quod premo/vel arcto. Plini. Apprehensam manum stringit. Itẽ pcutio. Uirg. x. Atq; animũ patrie strinxit pietatis imago. Ertẽ ensem mudare. Idem. xj. Strictum rotat acer Lucagus ensem. Inde strictus ensis.

anglice (a naked swerde)

¶De ijs verbis quæ præteritis carent.

borowetb.

Præterito ista carent/aliis vel mutuo sumunt.

to sauer as meet. to couet. to be wode. to tourne downe. shyne/or to excell.

Nideo/glisco/furo/vergo/cum polleo/fio/

to doubte. to stryke. ysto.

Ambigo/cum ferio/iungas sum/fisto q; neutrum.

to lyght as a bryde. to take vp. to cote. to melte. to remembre.

Sido/ fero/tollo/vescor/liquor/reminiscor/

to heale. s. passius. vs timeor. metuor.

Et medeor. quorũq; carent actiua supinis.

¶Calepinus dicit nideo habere nidui. sed nullo testimonio. Glisco olim glisci habuit. Furo/is. insanivi ab insanio. Vergo olim versi. sed nũc non est in vsu. neq; qñ Diomedes dicit verti. authore Nonnio. Polleo nullũ habet. Fio facius sum. a fũ et facio participio. Ambigo prius caret. licet aliqui sine testimonio dicãt ambegi. Ferio a percutio percussi. Sum a verbo antiquo fuo/is/fui. Sisto p sto neutrũ mutuat a sto steti. statũ. Sido a sedeo sedi. Fero a ffo antiquo tulo/is/tuli. Tollo a suo cõposito sustollo antiquo. sustuli. Vescor a pascor pastus sum. sm quosdam. sed potius caret. Liquor a liquefio liquefactus sum. Reminiscor recordatus sum a recordor. Medeor a medicor medicatus sum. Carent præterito etiã ea passiua quorũ actiua supinis carent. vt timeor. metuor. poscor. linquor. simplex fugor. ꝛc.

¶De actiuis quæ supinis carent.

Hæc quæ præteritis caruere/carento supinis

to fere. to souke. to decerue. to forsake. to go to se.

Et timeo fugo caluo cum respuo viso.

to compell. to aske. to dredc. to lycke. idem.

Vrgeo sic posco metuo lambo quoq; lingo

to scratche. to scrape. to lerne.

Compesco cohibeo. Dispesco dimido.

Con/& dispesco/scabo sic scalpo/quoq; disco.

to greue. to forsake. to loke or se. to leue. to kepe or ꝺo fro.

Ango cum renuo, sic cerno linquo vel arcet.

Cerno/linquo/& arceo. vt excreti. relictum. coercitum.

Quorum nata trium formabunt rite supina.

¶De neutris quæ supinis carent.

to bren/or to be hote. to grasshe. to shyne. to be hote. to forte.

Dicro. eccl. ll. in medio ignis non sũ eluatꝰ. Suppedo. (to fyste) Cluo antiquũ splendeo vel pugno.

Aestuo cum stridet/sic luceo feruco pedo.

to nod with the heed. to wynke vpon. to agree. to lyue.

Et conquiniſco conniueo congruo dego.

to be colde. sorowte. to dense. to be scalde. to swell. to grasshe.

Algeo sterto luo cluo frigeo turgeo strido.

to hang ouer. to syng. to quake. to drede. to rsme as an asse. to be sall.

Ingruo psallo tremo paueo rudo fulgeo liuet.

to clymbe. to deny. to shyne. to go aboute.

Scando refello mico satago nolo volo malo.

to ſpyt. vt decido/concido/incido.

Pango cano ſignans ſpuo iungas ꝑ/ſ cado nata.

vt occaſum. recaſum.

Occido cum recido donant veluti cado caſum.

¶De neutris quæ in ui prætereunt.

Nulla ſupina dabunt per ui ſi neutra ſecundæ

Ni valeo noceo placeo careo doleoq;

Paret olet taceo pateo lateo caleoq;

Atq; licet mereo.

¶hec carent ſupinis. Video/ſtudeo/ſurdeo/ſordeo/candeo/ſplendeo.

¶De verbis optatiuis & continuatiuis.

deſyderatiua. continuatiua.

Optatiua carent ſic continuata ſupinis.

to long for maryage. to transyle or lay boure of chylde.

nubere deſidero. parere deſidero. to be shangred.

Nupturio dat itum, ſic parturit eſurioq;.

¶De paſſiuorũ deponentiũ & communium præteritis & ſupinis.

Præterita vocis paſſiuæ verba repoſcunt.

Ex ſum, præterito & proprio de participante.

¶Verba paſſiue vocis/ſiue deponentia/ſiue cõmunia faciunt præteritũ per circũlocutionem. ab hoc verbo ſum vel fui. et participio præteriti tẽporis. vt ſolꝰ ſolatus ſum vel fui.

verbum in or.

Or capit actiui ficta de voce ſupinum.

to Joye/or to be gladde.

Vt lætor læto. lætatum ducitur inde.

Tolle ratum/faſſum/tutum/tuitum/atq; miſertum/

to defende/

to trowe. to knowlege. or to loke. idem. to haue mercy.

Ex reor & fateor, tuor & tueor, miſereri.

Tueor. Tuor.

¶Tueor ſecũde pꝛio defendo dat tuitum. Vnde tutor ꝛis ◦ ſeptus tuitus/& tutus. Tutus eñ portus eſt nomẽ. vt tuta arx. Quintꝰ. in de. Tuitus ſum adoleſcẽtis miſerrimi cauſam. Inde tuitio vel tale. Tuor ẽdi tertie idem qꝫ video cũ compoſitis.

Intuor/contuor,obtuor. que antiqua videntur fecisse tuum. Et si quando tuitum mutuatur a tueor.

to go. to vse with profyt or pleasure.

Dat gradior gressum, fruor & fructum fruitumq;

to vse famylyar or bolde vpon. vt tradit Minutia. to seyne or lye.

Est frætus nomen: commentum a con(q)miniscor.

to auenge. to obteyne or gete.

Vltum ex vlciscor. formatq; adipiscor adeptus.

to forgete. wery. antiqui. i. defessi sunt in vsu.

Oblitum obliuiscor habet. fessumq; fatiscor.

to mesure or mete. to cõplayne. mete. antiquum est.

Meti or & mensum, questum queror, aptum & apiscor.

3 go aboute/ or labour.

to waken or reyse.

Experrectum expergiscor, nixum quoq; nitor

to go/or iourney/or labour by the waye.

Vel nisum. proficiscor datq; profectum.

Hieronymus in Esaia. Et telam quam orditus est. Virgilius. Inde toro pater Æneas orsus &c.

Ordior orditum pro texo, pro loquor orsum.

to proue or taste. to folowe. locutum. secutum.

Expertum experior. loquor/vt sequor exit in utum.

to make a couenaunt.

to gete or obteyne.

Nanciscor nactum format. pactumq; paciscor.

to dyppe. idem.

amplexum. complexum.

to vse. to slyppe. vt amplector. complector.

Vsum vtor, lapsum labor. plector fata plexum.

to dye.

Mortuus a morior formabitur & moriturus.

to ryse or spryng.

Ortus dans orior deducitur hinc oriturus.

TELOS.

LIBER SEXTVS DE VERBORVM FORMIS de defectiuis & anomalis, confusis, syncopatis, & apocopatis.

Ctuplices formas verborũ discito/quarum

Perfectũ dicas/quod non aliunde creatur.

¶ Octo sunt fōme verborũ. videlicet forma perfecta. frequentatiua. effectiua siue cōmentatiua. desideratiua. motiua. imitatiua diminutiua. et apparitiua.

¶ Frequentatiua siue iteratiua.

.i. pmatiui. vt rogito frequēter rogo. .i. verbũ frequētatiuũ.

Primati sensum/signat cum sæpe frequentans,

vt damatũ damito as. vt a nexu nexo as. a cursu curso.

Atum commutes in ito. sed ab u faciunt o.

a dormitu

dormito. a tueor tutu tutor aris. qō est tertie. cōiugationis.

Cætera verba/vel or. sunt (ni neto) omnia primæ.

¶ Frequentatiuũ siue iteratiuũ verbũ est/qō sui pmatiui sensum cũ hoc aduerbio sepe vel frequēter figit. vt salto frequēter/sallo. Et formātur duplicter in his pme ptigationis. a pte supino atũ in ito penultima breui mutādo. vt a vocatũ vocito In ceteris verbis a posteriori supino. mutando u in o. vt a cursũ curso as. vel si sint passiue vocis mutando u in or; vt a tueor tutu. tutor aris. Et omnia frequētativa sunt prime coniugationis. nisi Neto a neo qō est tertie. apud Statiũ (teste Calderino) vt primo syl. Nettite nemo modũ transmissi cōputet eum. Et desinũt vel in to/vt captito. vel in so/vt cursso. vel in xo/vt nexo. vel passiue in or/vt tutor. in sor/vt amplexor. in sor/vt versor. vel in ito/vt lectito. vel in itor/vt visitor.

Neto.

¶ Annotatio de ijs quæ formam frequentatiuam duplicant.

vt risito. vt visitor.

Formã in ito vel itor duplicat quandoq; frequentans,

frequentatiuum.

Accidit hoc quoties/crebro prius haud sit in vsu.

¶ Annotare debes ex frequentatiuis parũ aut canonis/aut visitatis sepe fieri/alia frequētativa. vt a supino lectu fit lectito: quod raro reperitur. Unde lectito qō visitatius est. itidē ab ijs vix repertis facto/luso/riso/acto/viso/scripto/sesso cē. vtimur factito/lusito/risito/actito/visito/scriptito/sessito. cum ceteris. Item ab visor non visor/sed visitor.

¶ Alia annotatio.

Diminuit sensum primi quandoq; frequentans,

tonappe.

Vt dormito/parum quod signat dormio sæpe.

Dormito. Scriptito.

¶ Frequentatiuũ aliqñ figit diminutionē. vt dormito parũ dormio/cñ nō profunde sed per interualla: et id frequenter contingere potest: sed semper paululum. Et scriptito. est non totam rem scribere: sed interposito spacio/et partes diuersis tēporibus scribere. Cice. li. vij. ad atticũ. Et hec et si quid aliud ad me scribas velim: vel

¶Alia annotatio de ijs quæ cõtra hanc legem formant frequentatiuum.

Hanc contra legem sed cuncta sequentia fiunt
to fwym to renolue/
to renolue. to vnne. ot thynke. to ponze.
Hæc agito fluito/sic cogito fundito iungas.
to knowe. to drede. to fwym. to get hardy. to fede.
Noscito cum pauito nato quærito pascito/subde
to be sykke. to note ot merke.
Aegroto ex ægro, nota quod formant noto, quæso
to praye
instantly. to enquyre. idem.
Quælito, scitor scio, scissitor a quoq; scisco.
to perine. to chat ot iangle.
A sequor & sector, loquor educit loquitorq;.

¶Quedã verba abusiue formant frequentatiua. vt ago agis agito. hinc exagito/subagito/ꝛ coagito. Virg. Ipse dies agitat festos. Plini. Omnes pisces cũ extincti sunt/fluitant. i. supernatant. ¶Quælito penul. prod. a quæso: nõ abit a quæro. ¶Fundito. Cogito. Noscito. Pauito. Nato. Pascito. Egroto. Noto. Quælito. Scitor. Sector.

¶Quælito pen. lon. a quæso nõ a quæro. latini affirmant. Scitor pen. longa a scio. i. interrogo ꝛ inuestigo/q̃ secretiora sunt. Virg. Sulphẽi eurypili scitarũ oracula phebi mittimus. ¶Scissitor pen. brc. a scisco. i. scitor. ꝛ magis in vsu q̃ scitor. Teren. quicquid est libet hinc scisciteri. ¶Sector/aris. pro secutor. a sequor. i. sepius ꝛ quasi continue sequor. Inde insector/aris. vehementer sequor. insequor vel persequor/Teren. Sectari talia si potis est. ¶Loquitor a loquor. Belli. li. j. Supra modũ loquitans conturbabat.

¶Annotatiuncula de vsu frequentatiuorũ.

¶In frequẽtatiuis cauendis simus parci: vtq; alijs q̃ inuẽtis vtemur, nisi forsan in ampio opere. Fastidiat eñ eruditi ꝛ latini hmõi frequẽtatiua legito/frangito/tangito/pangito/vacito/calcito/castigito/riso/valito. ꝛ similia. qr authoritate nõ probãtur. Itaq; hec de frequentatiuis precepta nõ sunt liberius vtenda: nisi que authorũ splendescũt viu. qualia sunt apud Sci. hec ꝛ multa plura. appellito/accessito/aduentito/potitio/rsilito/ito/defensito/defesito/victito/solito/defenso/ventito/obseruito/lure ecrito/recrito/respõsito/molitor/diuersitor ꝛc. Annotatione nõ indigna.

¶Alia annotatio de ijs quæ a significatione frequentatiua deficiunt.

to endyte ony writynge.
to come to.
Aduento accedo, scribenti prælego dicto.

vt aduentito/as. dictito/as.

Hæc in ito potius formantur quando frequentant

Cum sensu patris cupio/dant vendito capto.

Aduento. Dicto. ¶ Quedã sunt q̃ a significatione frequẽtatiua deficiũt. vt aduento nõ est frequẽter venio. sed accedo. Dicto nõ est sepe dico/sed predego vt alius scribat. et suggero vt ratio dictat. Doctus. Ecce mihi lacere dictant scribenda camene. Sed q̃ dictãs sepe idem dicit q̃ iterãs. ne notarius inepte scribat. dicto recte frequẽtatiuum dã.

Aduentito. Dictito. Capto. Vendito. Ustratine tamẽ hec duo cũ sint frequentatiua/in ito potius formãtur. vt aduẽtito dictito. Preterea capto non est frequẽter capere/sed capere cupio. Martis. Dum me captares mittendo munera nobis. Vendito nõ frequẽter vendo/sed cupio vendere. vel sedeo ad vendendum. vt hic venditat libros.

¶ Effectiua siue continuatiua.

Est effectiuum verbum vel continuatum.

Quod fio atq; sui primati mobile signat.

i. declinationis.

Neutris quod proprie flexus formato secundi

vt video vides videsco. i. vilis fio.

Co cum persona præsentis iunge secunda.

vt labasco. i. labo. vel cado.

Improprie ex aliis verbis. at nomina quædam

vt herba herbesco.

Finalem mutant vocalem semper in esco.

¶ Annotatio.

Ista sed hinc demas primatiui speciei

Hisco/compesco/dispesco/suesco/quiesco.

Cum conquinisco/rescisco/fathisco/fatisco.

¶ Effectiuũ siue continuatiuũ ẏbũ est/qõ sensum sũ primatiui/sed adiectiui: q̃ nõ verbi. cũ hoc verbo fio sigt. vt calesco. i. calidus fio. ẏt etiam continuatiuũ qõ cõtinuum incrementũ passionis innate sigt. et a Ualla augmẽtatiuũ appellatur. et pprie tantũ sit q̃ neutris secũde ẏugationis addẽdo ẏsone ẏsentis indicatiui singularis nũeri syllabã co. vt tepeo tepes tepesco. i. in horzo/vel magis ac magis tepidus fio. sic albesco nigresco madesco. Quedam ab aliis verbis q̃ neutris (impropriẽ tamẽ) formantur. non dicenda effectiua: sed ijs similia. Licet a quibusdam fiũ nuncupentur. vt presentisco. i. presentio. cõcupisco. i. cupio. pertimesco. i. pertimeo. edormisco. i. edormio. prescisco. i. prescio. sic et rescisco/compesco/dispesco/suesco/quiesco/cõquinisco. Disco qõ signat ppriẽ oscito. Inde os ad loquẽdũ aperire. Plane hiscere quidẽ audeo. Inde patescere. Quid. hiscere nãq; tibi terra negãda foret. hinc dehisco. Utrg. Quę satis ima dehiscat terra mihi. Fathisco cũ aspiratione. i. abũdanter aperior. Ambio. li. hera. Clerũq; terra meridiane plage toreatur ardoribus atq; estu soluta fathiscit. fatisco sine aspiratione. i. deficio/aut fatigor. Statim Brachia iampridem cyclopum operosa fatiscunt. Formãtur etiam a nominibus finalem vocalem mutando in esco. vt iuuenesco. id est iuuenis fio. senesco. id est se-

Tepesco. Pusentisco.

Hisco. Fathisco. Fatisco.

ner no. pervetesco. i. herbescit so. vumesco. i. vumescit so. sic sylvesco/frondesco/florescō &c. Repuerasco tamen cōtra hanc regulā formatū. i. rursus puer so. Veteresco .i. vetustesco. hoc est vetus so. Inveteraſco valde in cōſuetudine venio. Nigidius ſic diſtinguit. Vetuſteſcit q̄ vetuſtate deteriora fiūt. veteraſcunt que meliora ſūt. Et quanq̄ hec interim cōfundantur: tamen vetuſte aliquādo ſeruabitur. Politianus in p̄fatione miſcella. Si modo hec ipſa nō vetuſteſcere adhuc/ſed veteraſcere de integro poſſint. Integraſco. i. integer ſo. Teren. Hoc malum integraſcat. herbesco. Repuerasco. Veteresco. Inveteraſco.

¶ Deſyderatiua forma.

vt eſurio deſydero eſſe vel comedere. .i. primatiui.

Verbum quod ſignat deſydero/cum ſibi patris

vt edo eo eſum eſu eſurio.

Infinitiuo. de poſteriore ſupino

eſurire.

Fit/rio coniuncta. quarti ſemper quoq; flexus.

eſurio. parturio. nupturio ſuperius dicta.

Præteritiſq; carent præter tria ſicq; ſupinis.

Excipias ſcaturit ſcateo pro ſimplice ſumptum.

¶ Deſyderatiuū verbū eſt/quod a p̄riſciano meditatiuū vocatur/et terminatur in rio. vt eſurio/nupturio q parturio. Et p̄ infinituū ſui p̄mitiui/et verbū cupio explanatur. eſtq; cōiugationis quarte/ſine p̄teritis q ſupinis. vt in quarta cōiugatione oſtenſum eſt. vt eſurio. i. cupio eſſe vel comedere. Nec vllo modo meditatiua vocari poſſunt. Scaturio excipitur q̄ licet ſit in voce deſyderatiuū/in ſigtione p primatius ſcateo. q̄ idem q̄ emano/erūpo/ebullio ſigt. dicere. In ſepulchro eius non niſi manna inueniūtur. q̄ ſcaturire cernitur. Amaturio aūt lecturio dicturio cum amasco q legiſco/quibus placent relinquimus. Ipſa quidē ceteraq; eiuſmodi niſi apud authores probatos inueniantur. non in gregem deſyderatiuorū et effectiuorum aſcribenda cenſemus. Eſurio. Scaturio.

¶ Motiua.

Motiuum verbū quod ſignat eo atq; gerundum

Primati/iuncta ad, ſic fit, mutetur in eſſo/

Is. de perſona præſentis rite ſecunda

Hinc deme accerſo viſo arceſſo atq; laceſſo.

¶ Verbū motiuū q̄ in ſo terminatū p gerundū fit primatui/cū ſpoſitione ad/ vel cō/re. aut ſynony mū explicatur. Eſtq; cōiugationis tertie/et formatur a ſcā perſona p̄ſentis indicatiui. is ſyllaba mutata in eſſo. vt a capio capis capeſſo. i. eo ad capiendū. Facēſſo i. eo ad faciendū. Demūtur hec que hāc formā non ſequūtur. accerſo q arceſſo eiuſdē ſignificationis. p̄ter eo ad vocandū. Terē. Obſtetrices accerſo. Fit aūt accerſo ab accio. is. ſiui. Arceſſo ab arcio q̄ idē eſt. cū apud antiquos (vt p̄ſcianus inquit) ar. p ad. poni cōſueuerit. vt armenta/arvolare dicētes. p adnatare/advolare. Unde oſtenditur recte arceſſo dici ab arcio/q̄ nos accio dicimus. apud Virg. cū li. iiij. geor. p attraho ponitur. Hinc pecudes armenta viros genus omne ferarū. Quenq; ſibi tenuis naſcentū arceſſere vitas. Quanq; q arceſſo ab arcio p accuſo ſm quoſdā eſſe poſſit. Salu. in Iugur. Quo facilius iudicio regis ſtoliciā et religionē/quos pecunie capte arceſſebant: delicta patefacerent. Similiter vi- Capeſſo. Facēſſo. Accerſo. Arceſſo.

so/is. a video. i. eo ad videndū. Teren. in hecy. Non visam vtrum Pamphili cū in proximo sit egra. Idem in au. Id viso. tuneran illi insaniant? Ponitur etiā pro videre. Idem in Phor. Vultis ne eamus visere. Inde rursō/prouiso/inuiso/et visito frequē. Et lacesso/is. a lacero. i. eo ad lacerādū vel provoco. Salu. Pridie legiones in montē positas lacessiuit. Virg. Efficiam post hac ne quenq; voce lacessas.

¶Imitatiua.

Est imitatiuum/quod signat patrem imitari

I patris iungas zo vel so. quædam & in or dant.

¶Verbū imitatiuū est quod signat patrē imitor: et imitationē sui primitiui sigt vt patrizo/vel patrisso paternos mores imitor. Terē. in Adel. Laudo te Crespho patrizas. abi/te virū iudico. Matrisso/as. matrē imitor. Vulpisso vel vulpizo. vulpinas fraudes imitor. Atticisso attice loquor. Plau. Non atticissat/sed siculissat. Græcisso/as. græcos imitor. Et formatur a primo casu primitiui in i/adiuncta zo vel sso. vt a patri patrizo vel patrisso. Quedā formātur in or. vt philosophor/pharis. philosophos imitor. et poetor/aris. i. in poetica exerceo/siue poetā ago. Enni⁹. Nunq; poetor: nisi podager.

Patrisso.
Matrisso.
Vulpisso.
Atticisso.
Græcisso.
Philosophor.
Poetor.

¶Diminutiua.

to syppe. to chat.
vt sorbeo/es. sorbillo. garryo/ys. garrulo.

Diminuens. is. & es in ulo mutant vel in illo.

Præsenti patris: sensum patris minuit q;
to rebuke. to deceyue.
Est primi flexus. deme hinc sugillo cauillo
to go assaute. to tycle. to syppe.
E catulo quarti/titulo q; titillo pitisso.

¶Diminutiuū verbū est qō in ulo vel in illo finitū. sui primitiui diminutionē importat. vt sorbillo/as. parū sorbeo. Et formatur a secūda persona presentis indicatiui mutando is vel es in ulo/vel in illo. et est prime cōiugationis. vt a garryo/ys. garrulo/as. i. parū garryo. Teren. in Adel. Et cy athos scribillans paulatim hunc producam diē. Ab hac forma excipiuntur hec. Sugillo/as. qō licet a sugendo ducatur signat tamē ex percussu carnem maculo: q; sucus/hoc est liuor deducatur. Inde sugillatus. i. percussione maculatus liuore. Plini. li. xxvij. Casus recens cum melle sugillata emendat. Interdū sugillare est deridere/detrahere/accusare/reprehendere. Liui. Legati grauiter ferētes se sugillatos esse. Piero. in prefatione pētatheuci. Qui me asserūt in. lxx. interpretū sugillatione nouū p veterib⁹ cudere: nō dāno tē. Cauillo/as. et cauillor/aris. depo. quanq; a caluo/is. dicatur. sigt tamen fallaci; aut dolo vtor. Cauillationē Cice. de oratore li. ij. accipit p generali quodam facetiarū gne. tanq; scōmate faceto ⁊ cauillo dicaculo/vbi inquit. Duo sunt facetiarū genera. Alterum equaliter in omni sermone fusum. Alterū percutiēs ⁊ breue. Superior: cauillatio/altera dicacitas nominata est. Catulo/is/ire. est gestire/et cōtra maris appetere. Plau. Quin meā vtorem vidicaulientem. Titulo/as. est titulū impono. Piero. in prolo. super psal. Sciendū est. c. l. psalmos Dauid cecinisse/cuius aliorū nobis titulētur. Titillo/as. est per blandimēta ingero/provoco/cōmoueo. vt fit/cū quis carnis puritū sentit. Lactan. li. vj. his blādimētis/⁊ suauitatib⁹ titillat animas. Itē pitisso/as. qō significatione diminutiuū est. sed non voce. et sigt parū gusto. Teren. Pitissando modo mihi quid vini assumpsit.

Sorbillo.
Garrulo.
Sugillo.
Cauillo.
Cauillatio.
Catulo.
Titulo.
Titillo.
Pitisso.

¶Apparitiua.

Apparere notans/cum vocali præcunte
vt albeo/es. albico/as.

S in ico vertit præsenti tempore patris

albeo manifesto/vel aperto.

Est primi flexus/patris actum signat aperte.

¶Apparitiuũ verbũ est/qđ in ico terminatũ ius primitiui actum manifeste signi-
ficat. et formantur a sexto qđ aperto in presenti tempore indicandi. o in ico vocali
præcunte/mutatis in ico. vt albeo/es. albico/cas. i. manifesto albeo. Fodio/is. fo-
dico/as. i. manifeste fodio. Ulcisco. aperte vlciscor. Nutrisco. similiter cetera.

Albisco.
Fodisco.
Ulciscor.
Nutrisco.

¶De formatione participiorũ.

¶De participijs præsentis in ens & ans.

Participans præsens/de imperfecto huius formes

vrãnus. ans. annis. docturus. docturus. loquens. ar loquitus.

Præterito. si bam/vel bar mutaris in ns.

¶Exceptio.

efficit. ans. ens. entis.

Hinc tamen excipies(dempto ambio)eo quoq; nata.

vt adibam adiens adeuntis. adeundi/do/dũ. inquiens/euntis/eundi/do/dũ.

Quæ per ens/genitum per euntis eundo gerundum.

Donans. & præiens/absens de absum/quoq; præsum.

¶De participijs præteriti temporis & prioris futuri.

Præteriti/sic participans formato/supino

vt a docti. docturus. a docti. docturus.

V si coniungas s/rus participans q futuri.

¶Exceptio.

a motiet/qđ motitum in supino. ab otiet qđ otium facit.

Mortuus hinc vollas motiturus sic oriturus.

a fuo futũ antiquo. verba q̃ faciunt ntiũ fm quosdam.

Fio futurus. & ex utum quædam per iturus.

Sic nosco ignosco/tamen ignoturus habetur.

¶Priscianus docet quedã esse verba in utũ supina formantia: quoꝝ participia fu
turi formant p iturus/et verbalia in tio. vt arguũ ar guiturus. mutũ mutur⁹. sputũ
sputurus. pluũ pluturus. Sal. in huito. Quos adnectunt multi ex pythia volen
tes occurrere/fallum fitum arguturi. Sed tuiturus videtur potius a tuiti/quod
aliqñ a tueor. dicitur. Similiter nosco facit nosciturus. sed vt Quintil. censet a
noscitũ antiquo supino. Itidẽ ignosco fm Priscianũ libr. iii. cum. ignoscimus.
videbitis. Quocirca de reliquis/ignoscimus affirmabat habetur ignoturus fm
regulã. Cice. in Cato. Ignoraui alteri qđ parere alteri qđ uteor. seruus est. Cato.
ii. v. otigi. Quod eorũ nemo multi ignoturus est.

Argutiturus.
Tuiturus.
Noscisturus.
Ignoscisturus.
Ignoturus.

¶De participijs posteriorũ futuri in dus.

In dus participans formes ex participante.

vtemantis. amandus.

Præsentis. geniti si tis mutaueris in dus.

¶Formatio verbalium nominum in or/ius/io/ura/& trix.

Ex u/conficies in posteriore supino

Verbale or/simul us/vel io/iungatur & ura.

Ex tor trix formes, tamen ex sor varius exi.

Cultor. Cultus. Accessus. Luxus. Accessio. Commerio. Cultura. Cultrix. Ostrix. Assistrix. Possessrix.

¶Verbalia in or/us/io/ura/ertrix. formãtur a posteriore supino. hac littera u mutata in o. vt cultor/defensor. In us. vt cultus. Comitatꝰ. accessus. i. aditus. luxus. i. libido. In io. vt lectio. accessio. i. incrementũ. commerio. i. vsio sine contractatio. In ura. vt cultura. Lonamentũ. aliqñ terre aratio/cũ agri ifcta vt agricultura. In trix vero formant a verbalib⁹ ꝺ tm/vel a tm. vt a lego. lectrix. cultrix. victrix. pauciora sunt verbalia in trix a verbalib⁹ in sor. sed sunt plerꝙ in sor (vt diximus) q̃ in trix (generibus) vbi dictũ. legitur tamen apud ptores ostrix. assistrix. possessrix.

¶Exceptio.

Quod dat itum vel dtum cum c. verbo quoq; primæ

Atio verbali. sic participante futuri.

Aturus præbet. demas seco. secatio formans

Atq; secatio quod rarum est hinc consule Vallam.

Dant in itor/vel itus. legitur sed raro domator.

¶Verba pme pjugat⁹ ionis/que ita vel dtum a/in supino facit⁹. verbale in atio potius. ꝺ in tus. vt participiũ potius in turus. vt soluatio soluturus. plicatio plicaturus. ꝛc. Demas hinc sectio a seco/qꝺ aliqñ (licet rarius) secatio formatꝫ. author est Valla. Formatꝫ a talia potius in tor. ꝙ in trix/ꝙ in atorꝝ atus. vt domitor/cubitor/domitus/cubitus. Ouid. Hinc dixit li. iiii. Te duce non alius cõuersus terga domator. Colu. li. vi. Cubitorẽ bouẽ appellat ꝙ sepe discubuit ex pernicaci cõmunacia. Hiero. li. can. Cũ rex esset in accubitu suo. Plin. li. 8. In cubatu omnia tonuerit: ola peremit. Idem. Domitura boum. Ouid. de tristibus. Qui modo de tetrico referas domitore chimere. Sunt qui dicunt hec verba ꝺ tm fuisse tertie. et ideo in itor/trix/turus licet rarius reperiantur.

¶Annotatio de imperatiui modi formatione in qua sæpius oberrare solent grammatistæ.

¶Ama/doce/audi. ab amas/doces/audis. ablata a. lfa. Lege a legis. ablata e. lfa et i in e versa. Dicimus tamen fac duc fer ꝛc. vt patebit. In tertia plona presentis impatiui. amet ab amo/o versa in et. legat a lego/o versa in at. doceat/audiat ab doceo. audio/o. lfa in at. Prima plalis a tertia singularis/a lfa. lfa in mus. vt amemus doceamus legamus audiamus/ꝺ etiã sunt voces futuri optatiui. Tertia plaralis a tertia singularis. a lfa ante t inposita. vt ament doceãt legãt audiãt. Secũda plalis a secũda singulari/addita te. vt amas⁹/docete/audite. Legitur ita mẽ a lege in i versa. Prima ꝙ tertia sumuntur a secũda presentis imperatiui. addita to syllaba. vt amato docto audito. legito tamen a lege/e in i versa. Secũda plalis a secũda singularis addita te syllaba. vt amatote doctote legitote auditote. Tertia plaralis a tertia presentis indicatiui. addita o lfa. vt amãto docto legũto audiunto. Antiqua sunt amantote docetote legitote auditote apud doctos.

¶De formatione imperatiui modi passiuæ vocis.

¶Secũda presentis impatiui passiui formatꝫ a secũda actiui. addita re syllaba. vt ame-

re docere legere audire. Iam ergo sunt voces infinitui actiue vocis. Tertia illi singularis & pluralis sunt a tertia actiuoꝝ addita ur. vt amatur amẽtur. docetur doceantur. legatur legantur. audiatur audiantur. Prima plalis a prima actiuoꝝ addita mur versa. vt amemur doceamur legamur audiamur. Secũda pluralis a secũda plalis actiuoꝝ. te versa in mini. vt amamini docemini legimini audimini. Secũda & tertia futuri passiui. a secunda & tertia actiui. addita rẽ. vt amator docetor legitor auditor. Prima plralis futuri eadem cũ presenti. Secũda pluralis a secũda plalis tis. i. finali versa in or. vt amamini docemini legimini audimini.

¶ De defectiuis verbis & anomalis.

Confit confieri. suffit suffieri leguntur.

Defit defieri tantum sic infit in vsu.

¶ Confit confieri p cõficitur confici. et suffit suffiere pro sufficio: in vsu sunt apud authores. Macrobius. Opotter dicẽdi quadrantib⁹ confit intercalare. Ulrg. iiij. Cõfieri possit pauci. aduerte docebo. Idẽ. At suffiere thymo cereasq; icidere manus. — Confit.

¶ Defit defieri. p desit & deesse. et infit. p dicere incipit. & pro incipit in vsu reperiuntur in reliquis vocibus desiciunt apud recentiores. Ulrg. Lac mihi nõ glarea nonum mec frigore desit. Terẽ. in Hecy. Nihil apud me tibi defieri patiar. Pauset. dicit defio in loco passiui deficio habere. sed sine teste. Liuius li. j. Cum ita Tullius infit. i. dicere incipit. — Defit.

Ista forem. res. ret. rent. cum sibi compositiuis

Sunt optatiui coniunctiui quoq; voces

Infinitiui fore temporis estq; futuri.

¶ Cõposita a forem sunt ista. afforem. i. adessem. cõforem. i. simul essem. Ulrg. Atq; vtinam rex ille afforet Lucas. Teren. Spero cõfore. i. cõuenire vel concordes esse/ vel simul fore. Defore. i. defuturum esse. Sallust. Promittere viris nulli se defore credit. Profore. i. prodesse. Doctrina. Que docere legunt/ fugiũ que profore credunt. Defore. i. defuturum esse. Sanctius tamen aliquando forem pro essem. & similiter sua cõposita. — Forem. Afforem. Conforem. Defore. Profore. Abfore.

Faxo dat faxis faxit, pluraleq; faxint.

s. indicatiui. s. tẽporis.

Pro faciam/ primi estq; modi vox illa futuri.

Sic faxim flectes optatiui q; futuro.

Duo subiunctiui presenti tempore faxim.

Teren. Faxo tam pie adierit. i. faciã. Liui. Qui faxitis deũ velim fortunare. Cice. de se. Neimo me lachrymis decouet ne funera faxit. Teren. in Heau. Utinã vis ita faxint. Plautus. Uerbum esue faxis. — Faxo.

Flecte modi primi sic optantisq; futuro

Ausim sic ausis ausit tantum simul ausint.

Liui. li. j. Nec si sciam dicere ausim. i. audebo. Festus dicit ausus/ p audens. Ouid. metã. vj. Et nihil est quod non mortis captus amore ausit. — Ausim. Ausis.

Presenti salue & saluete modi imperialis

Saluebis saluebit futuro.

Infinitiui presens saluere dabitq;.

Atq; modo simili variabis aueq; valeq;

Saluebis Cicero, valeant Terentius inquit.

¶ Cice. ad Atticũ. Saluebis a meo Cicerone. Lectũ est apud antiquos saluere. saluebat & saluebant. vt Plautus in truculento. Teren. Valeant qui inter nos dissidium — Saluere.

Aue.
Uale.
Salue.

volunt. Idem Iubeo te saluere. Dicimus. Aue ipsi venientes. etiã abeuntibus. Dicimus Uale/ aliqñ salue recedenti. Et vt aue ab aueo/es. i. cupio. et pñr animi cupiditate gaudeo. vt sit Aue gaude & lætare. Non aũt vt ab a. i. sine. et interiectione vetę vt barbari quidam censent. Martia. Iam satis est nõ vis apbet suere, vale. Idem. Mane tibi pro me discet auere liber.

Aío.

Præsenti aío & ais. simul ait format & aiunt.
Imperfecto agebam. cunctis cum fociis. & aiſti
Perfecto. vel aiſtis. ai modo & imperitanti.
Optatiui aias iat. iamus iantq; futuro.
Aiens participi. sed cætera non parit vſus.

Sci. li. xvi. Sine aias/ sine neges: heredis in captione. Augu. dixit aiſti. et aiſtis. vos adiectionis in malo aiſtis. Plau. vt ai/ vel nega. Cice. de fi. bo. Quasi ego curẽ qd ille aiat/ aut neget. Fulcia. Ataimus dixit li. i. structionũ. Sabellicus arbitratur legendũ esse apud Camillũ. atte p dicite. Apulei. vi. meta. Sic aiens crystallo dedolari vasculũ tradidit. Cice. in Topi. Contrariis aientibus inquit.

Cedo.

Præsenti tantum Cedo dic cedite imperitantis,

¶ Cedo cuius prima corripitur est vox tantum imperatiui pro dic vel da formas cedite pro dicite/ vel date. Teren. in Eunu. Quid factum est/ cedo. Idem in Phor. Tu mihi argentum cedo. Cedite rari nostri apud Plautum. pro quo veteres tantum cete protulerũt teste Marcello. Ennius in Medea. Salvete optima corpora. cete manus vestras measq; accipite.

Flecte diunt pro dent optatiuiq; futuro.

¶ Diunt poetice/ vox sola futuri optatiui quo pereãdis, apud Terentiũ nõ rara. Dij tibi exitium dĩunt. in An. Alibi in Eu. vt omnes dij deęq; eum perdant.

Gignit ouat vel ouans & ouatio cætera raro.
Et licet aduerbium vſum. verbum dat amabo.

Oust.
Ouãs. Ouatio
Quo/as.
Amabo.

¶ Ouat Phocas sũ ponit tertie persone defectiue. actus participii ouãs/ verbale ouatio. i. parum triũphus. reliqua parũ sunt in vſu. Licet aliqui dicant Ouo/as/at &c. Parce tamen vtendũ est quod apud authores raro. Ouat. i. letatur. gaudiũ vociferãdo vel canẽdo monstrat. Amabo (authore Priniitia) integrũ est/ quia deducitur ab amo/as. Nec est proprie aduerbiũ vel interiectio. licet vt talis vice blandiendi fungi videatur. Regit cũ post se actũ casum. vt amo. q; penul. producit semp comicis valde familiare. Cice. li. vii. epistarũ. Amabo te cura vt cogita.

Quattuor hæc odi memini cæpi quoq; noui
.i. indicatiui.
Præterito primi variato modi reliquiſq
Temporibus ductis ab eo ſenſum retinebunt
Voceq; præteriti. præſentis præteritiq
Flecte memento modiq; futuro/ tote ſecundi
A cæpi cæptus deducitur. oſus ab odi.

Odi.

Odi. Iodio ſicquot. frequens/ iodio/ is. rarius apud ethnicos) Inuidia, vox est pro

teriti ꝙ sensum habet presentis imperfecti ꝙ preteriti. odio odiebã odini. et inde osus ꝙ osurus/ꝙ osor. Cicero tamen odio/is. est usus. li. de oratore. Aut oderint aut diligant. Genera de virtu. Neminem odisse. Piero. in pl. Odini eẽ vitã iniquitatis. Ab osus participio perosus ꝙ exosus/quoꝝ verba perodi et exodi exoleuerũt. Osus. Perosus
Plau. Inimicos osa sum. Virg. Si non dii exosus ad vitã troianos. Naso. Ille perosus opes. Capi cum æ diphthongo a Capio antiquo p incipio. qđ apud antiquos in vsu erat. Teren. in Adel. Ser totis mẽsibus obtecissem quã hic caperet. Cato. Capi:
Capiam seditiosa verba loqui. Nunc preterito etiã pio presenti vtimur cũ deductis caperam/perim/pissem/ro/pisse/captum ire. Et captum/ti. qđ est principiũ. Quiõ. Dijs captis aspirate meis. Capi cum æ diphthongo est preteritũ solum a capio. vide captus participium. sed a capi capitis.

Quæsumus a quæso. sed quæsit quæsere raro.

¶ Queso vor presentis indicatiui dat solũ quesum. p rogo ꝙ rogamus. cetera exoleuerũt. Politia. per i quesimus scribit. Olim enim integrũ fuit queso. sis. quesui. quesitũ vel quesum. quthor est Ninuitra. Infinitiuũ quesere. Queso.

Inquio siue inquam præsenti quis quit iuntq;.

Perfecto inquisti simul inquit. sicq; futuro

Format ies vel iet. modo & inque. iatq; secundo

Inquiat optantis tantum defiecte futuro.

Participans dat iens/nec in vsu plura reperta.

¶ Cice. de se. Ne inquit ꝙ inquã septus interponeretur. Cice. de ora. li. iij. Aucupari verba oportebit/inquio vt ea que sunt frigidiora vitemus. Persius. Doc unat hic inquis/veto quisch faxit oleũ. Iuue. Quãdo artẽ inde honestus. Cicer. in Verre. Vbi sunt Pamphile inquis/scyphi. Idẽ scio de ora. Tu vero inquisti molestus nõ eris. Inquies/inquiet/inquã. apud Boe. frequẽter occurrit. Inquam etiã interdũ sigt dixi. Teren. Ab te emittere inuitũ eũ inque. Cice. in. iiij. ad heren. Quid enim tibi vis aliqs inquiat. Plau. in aulu. Ita dijs faxint inquito.

Sodes/pro si audes, capesis sic/pro capesi vis.

Sultis/si vultis. sis si vis. iunge apage(&)sis

Pro remoue si vis. voces sunt imperitantis.

¶ his defectiuis vtuntur poete. et comici precipue ꝙ interdũ alij ad vitandã arrogantiã. qz supbũ foret miseriis imperare. Et qz credẽs sunt dõ opus erit testimonijs. Apagesis pemi. cor. sigt abduc/vel remoue si vis. Fit Ninuitam. cauesi vis. Apule. Apagesis iã cruentos deos. Merri causa inposui et/syllabicon p Tmesim.

Nocteſcit ningit luceſſit ſicq; dieſcit.

Atq; gelat ternæ hæc impersonalia vocis.

¶ hec impersonalia (author Phoca) careũt futuro imperatiui/gerundijs/ꝙ participijs.

¶ Annotatio.

¶ Explicit et explicũt solus Alexander ponit que a probis authoribus censentur barbara. Nam latini dicũt liber est explicitus/aut fuitur. Varti. in apophoretis. Ieiunium explicitum est opus duobus opus.

¶ Annotatio de antiquis.

¶ Si quis eẽ antiquitatẽ dũgẽter perscrutari vellet multo plura inueniret anomala ꝙ cryptica. vt aressim p exercebas. irritassis pro irrites. prohibessim p prohibeas. locassis p locaueris. dias pro deas. credims p credas. supplicassim p supplices. negassis p neges. taxis p tangas. adassint p adigant. sine numero id genus alia sunt apud Plautum ꝙ vetustissimos. vt vitet p veniat. Plautus. dij te seruassint.

19

Idem. Id Iuppiter prohibeſſit. Teren. Cæue quoq; ex iſthoc excelſo loco. pro ex eo: dao. Varro. Cæue meã tarta labã. Que omnia ſunt fugienda nobis.

Dor der for furo fer/ſimplex nũc abdicat vſus.

¶ Hec ſimplicia dor: v der paſſiuã a do das. for: fari. furo. i. inſanio. fer a for: feris. tñ cõmunctiua non ſunt in vſu. ſed in cõpoſitione vtuntur. vt peſſundor. affor.

¶ De verbis apocopen patientibus.

Dic duc fac & fer/dico duco facio fert

Donant cum natis. facio formant fice nata.

¶ Hec quatuor: ſ̃ba paſſiuã apocopen in ſecũda ſingulari imperatiui modi tñ. nã in pñti integrã ſeruant formã. vt a dic dicite. duc ducite. fac facite excepto hoc verbo fer a fero qđ facit ferte. Similiter eor cõpoſita eandẽ apocopen patiunt. vt adduc adducite. Per facio cõpoſita q̃ integrã ſeruãt formã. vt efficio efficite. cõficio.

¶ De verbis ſyncopen patientibus, vt amaui.

Verbis quæ primi flexus ui præterito dant,

vt amaſti pro amauiſti. amaſtis pro amauiſtis.

Præterito numeri perſona vtriuſq; ſecunda,

vt amarunt pro amauerunt.

(Vi dempto) & terna plurali ſyncopa fiat

vt amaram/amaſſem/amarim/amaro/amaſſe. in oĩbus perſonis.

Temporibus reliquis ab eo ductis fit vbiuis

vt capini/audiui.

Verbis quæ terni aut quarti iui præterito dant

vt capi/audij. in oĩbus perſonis vtriuſq; numeri.

Præterito (ſubtracto u) ſyncopa fiet vbiq;.

caperam/iſſem/rim/ro/iſſe. audieram/iſſem/erim/ero/iſſe.

Temporibus cunctis ab eo reliquis quoq; ductis

triui/ſtiui.

Syncopa non fiet quando biſſyllaba vox eſt,

a ſcio. a nouí. a ſio. a ſieo.

Ni ſciſti noſti ſiaſti fieſti. tamen iſti

Martialis. Quot es per ſcylle magnus comes erulis iſti.

Pro iuiſti legitur, dixti generis reliqua eius

Teren. Dut dixti pulcre.

Quandoq; inuenies vſurpauiſſe poetas.

¶ De verbis anomalis.

¶ Verbũ anomalũ vel anoume/eſt qđ cõtra alioũ regulã formatur. vt Sum es fui. Sum ſic declinatur. Sum es eſt. pñti ſumus eſtis ſunt. Imperfecto eram eras ra. Perfecto fui fuiſti ſc. cũ ductis fuer à ertim/iſſem/ero/iſſe. habet pteritũ ab antiquissimo fuo fuo ie. i. fum es. Cuiꝰ adhuc aliq̃ reperiunt apud Plau. et ẽm eram Virg. eneid. Fna. Tros rutulusve fuat nullo diſcrimine habebo. Plau. in am. Ne quiſq; tã audax fuat homo. Idẽ in cap. Cauete mihi ne ſuas. Futuro ero eris ſc. Imperatiuo mõ ſis vel es ſit. pñti ſimꝰ ſitis vel eſtis (aliq̃ ſint/ſunt. Ter. in an. Bono ão es. Virg. Duc adeo fortunate puer. Plau. in Curcu. Sitemihi volites ppitie. ſed eo iuit. Futuro eſto. pñti ſimus eſtote ſunto. Optatiuo eſſem eſſes eſſe ſc. Futuro optatiui ẽ. Plauti Sita. iunctiui ſim ſis ſc. Infinitiuo pteriti eſſe. pfecti fuiſſe. futuro futurus. ¶ Que in vſu doctoꝝ nõ eſt. a dialecticis vitatũ. Sum caret gerũdijs ẽ ſupinis. potens no-

men est participia vero prælens ⁊ abſens. Cetera cõpoſita carẽt gerũdijs participijs ⁊ ſupinis. ¶ Adium ades adeſt. adſumus adeſtis adſunt. Aderã. Aſſui. Aſſueram. Adero. Imperatiuo adſis vel ades (nõ aſſta) Sic proſuum ⁊ des. pdeſt ⁊c. proſui ⁊c. Poſſum potes poteſt. poſſumus poteſtis poſſunt. poterã/potui. potero. Ueteres dicebãt poteſſim/poteſſem ⁊c. p poſſim poſſem. Et poteſtur poteſtur poſſetur. pro poteſt poteſtur poſſet. his ⁊ ſimbus ſcatet Plau. Celſus cũ ſuis ꝛcpotameis. Reliqua cõpoſita declinantur vt ſum. ¶ Nolo vis vult. pl'ali volumus vultis volũt. Imperfecto volebam/bas/bat ⁊c. Perfecto volui/iſti ⁊c. cũ ſuis deductis. vt volueram/erim/voluiſſem/voluero. Futuro volam/les ⁊c. Imperatiuo caret. ei voluntas eſt libera nec; imperari poteſt. Licet Diomedes dixit. nolito/tote. Alij. fac velis non ſunt in vſu. Opta. etiã velle/les ⁊c. que voces ſunt imperfectiui. ſubſtãtiui. i. futuro optatiui velim/lis ⁊c. Infinitiuo velle. Supino ⁊ gerũdijs caret. teſte Phocas. Licet aliqui (nullo authore) dicant volitum. volitamus.

Volo.

¶ Malo mauis mauult. pl'ali malimus mauultis malũt. Imperfecti malebã. perfecti malui. cũ deductis maluerã/maluerim/maluiſſem/ro. futuro malem les ⁊c. Quimalit. ſ. Qui greci ſignificãt nõ latine. ſed citra reprehenſionẽ loquetur. Imperfecti caret. Opta. malle/maluerim/maluiſſem/mallim. Cõtin. malim/malle/rim/luiſſe/ero. Infiñ. malle/maluiſſe. ceteri caret. Leges apud veteres iſti mos nõ imitãda maneli ⁊ mauellem. Plau. in aul. Mori ſeſe mauolet. Idẽ in amphi. Experiri ſi hoc mauellem. ¶ Nolo ſi'liter inflectitur. Nolo nõuis/nõuelit/nolumus/nõuultis/nolũt. Imperfecto nolebam. preterito perfecto nolui/noluerim. cũ alijs deductis. vt nolueram/luiſſem/ero/luiſſe. Futuro nolam/les ⁊c. Imperatiuo noli nolite. Futuro nolito/tote. optatiuo nollẽ/noluerim/luiſſem. futuro nolim. Cõtin. nolim/nolle/rim/luiſſe/ero. Infinitiuo nolle/noluiſſe. reliqua nõ ſũt in vſu. ¶ Fio (.i. efficior) ſis fit. nimore quarte cõiugationis: irregulariter tamen. Preterito factus ſum cũ deductis tẽporib⁹. Imperatiuo caret, vel ſim quoſcũ mutuatur a futuro optatiui fiso. fiat ⁊c. Nam ſi ſtet a ſtore raro (niſi apud antiquos) legitur. vt apud Plautũ ⁊ Catonem. Veteres ſtitur. et factitur. et facitellatur ⁊ alia multa dixere. vt pdat Priſcianus, que exoleuerũt. in reliquis ſio per quartã coniugationem declinatur.

Malo.

Nolo.

¶ Eo ⁊ queo per quartã coniugationẽ ⁊ nihil anomalũ habẽt. niſi iham quidã. ibo quibo. et in quibuſdã tẽporibus. vigore ſecundã vocalẽ pro tertia. Ut eo/is/it. pl'ali imus/itis/eunt. Imperfecti ibã. perfecti iui. cũ alijs deductis iueră/iſſem/rim/ro/iſſe. Futuro eã/ies/iet ⁊c. Sed vſitatius ibo/bis ⁊c. Quanq; antiqui illud futurũ in bo enũciauere. iam tamẽ exoleuit. niſi in ibo ⁊ quibo. Cecilius. audibis male/ſi male dicis mihi. Proper. Lenibunt tacito vulnera noſtro ſono. Apud Plautũ ⁊ frequẽter. Imperatiuo i/eat/eamus/ite/eant. Futuro ito/eamus/itote/eunto. Opta. iẽ/merim/iuiſſem/eã. Cõiũctiuo eã/iẽ/iuerim/iuiſſem/ivero. Infinitiuo tre/iuiſſe/iturũ eſſe. Gerũdijs eundi/do/dũ. Supi. itum im. Participia ens iturus. Sic et queo variatur. Cuius gerundia nõ legimus/ſed nec a veneo participia.

Lo-Queo.

¶ Edo es eſt. pl'ali edimꝰ edit⁹ ediſtis edũt. Edebã. edi. ederã. rẽdi. Imperfecti edim/es/et edẽmus/ẽtis/ẽdem. Futuro eſſo vel edito. pl'ali edimꝰ eſtote vel editote. edito vel tote. Opta. eſſem/ederim/ediſſem/edã. Contin. edã/eſſem/ederim/ediſſem/edero. Infi. eſſe/ediſſe/eſſurũ eſſe. Gerũdijs edo/dũ. Supi. eſſum. futurus eſſũ. tu. Parti. edẽs eſſur⁹ vel eſturus. Paſſiua et regulare eſt. niſi q; eſtur p editur bi. Cõpoſita eius eandẽ ſequũtur formã ſm ꝺſtã. vt comedo comes comeſt. Exedo exes exeſt. Utrg. ititi. eueſt. Quid veindra inuideſt mollis flamma medullas eſt. p edit. Idẽ. ſ. geo. Ut mala culleos eſſet rubigo. eſſet pro comederet. Plau. in militẽ. Sodibe es. i. comede. Mart. Si vis eſſe ſalur. nõ potes eſſe papi. Ouid. ſ. de põto. Eſtur vt occulta vitiata putredine nauis. Plau. Veniet ſenex qui ebſentẽ comes. Cice. p Portiã ſepe ipe comeſt. Idẽ. Egritudo lacerat. ⁊ exeſt mentẽ. Pli. Comeſſe tenus lutꝰ nõ eſt. pdigiũ. Cice. p Sextio. et bonis ſol⁹ comeſſet. Idẽ p L. Flacco. Ut bona comeſſe rome nõ liceret. Apũd veteres edo regulariſ declinat⁹ ꝺ teſte Seruio ſup illud. v. eneĩ. Nõ medius de gẽte phrygũ exediſſe nepotũ. vbi etiã ꝺ eo a ſuis corripi/vb edo pduci. Hiero. in ſacris qbꝰ veruſtã ꝛtigationẽ imitat. vt in illo. de patriarchis vnus ⁊ de luctu eſt nõ edit. ai ibi. Uincenti dabo edere de ligno vite. Semiũ eſſentiã Diomedes. vſi melꝰ dicem⁹. Comedo comes ꝺ comedo comedis.

Edo.

Eſtur.

Comeſt.

Exeſt.

¶ De iſto Fio ꝺ in primo ꝑſona dupliciter effertur ⁊ idem ſignificat.

.s.ꝓiugationis. vt dureo.denſeo.

Sunt duro & denſo primæ.per eoq; ſecundæ.

.s.paſſiua.

Sunt primæ actiua hęc: quando ſunt neutra ſecundæ.

.i.cõgrego. .s.ꝓiugationis. to vnyte or knyt togyder.

Eſt vno primæ.ſed crebrius vnio quartæ.

¶De verbis tã primę q̃ tertię coniugationis in prima ꝑſona cõfuſis/in ſignificatione diuerſis,

.i.ꝓiugationis.

Primi nunc flexus ſunt iſthęc/nunc quoq; terni.

das(to laye a

lao(to call) dao(to cõmaũde) lao(to ſpeke to) rao(to locke) grundwarke)

lio(to dryue) dio(to ete or chue) lio(to dryue) rio(to ſowe) dio(to powre)

Appello mando compello ſic ſero fundo

to ſaye. to bedyreate. to wyll.

Dic dico dicis.dico ſicq; dicas.volo viſq;.

to ſkye. to bequethe. to rede.

Dic volo ſicq; volas.lego legas,lego giſq;.

Eſto lauo primæ.ternæ quandoq; repertum.

Dic pinſo pinſis.legitur pinſas quoq; raro.

lauo. ¶Lauo olim erat terne. Dora. Phebe qui tanto lauis amne crines. Idē. Ora manuſq; ma lauimus Feronia lympha. Similiter pinſo nūc tertię.olim erat primę. Colphurnius. Dicitur ⁊ nigrum pinſare legumine panem.

Sedo per ſ/primæ.cedo per c/quoq; ternæ.

¶De iſs quę ſunt tã ſecūdę q̃ tertię ꝓiugationis.

Nunc terni flexus nunc ſunt hęc verba ſecundi.

et tergeo. cauco. ſtrideo. fulgeo. to be hote.

Tergo cauo ſtrido ſic fulgo ferbeo ferbo

conniueo. excelleo. ſorbeo. oleo. frigeo.

Conniuo excello ſorbo iungas olo frigo

Vngo deflectes vngis ſimul vnguo dat vnguis.

¶De iſs quæ confuſum habent præteritum.

Præteritum retinent confuſum quæ comitantur.

Paſco pauet paui dant.creſco cernoq; creui.

Pendeo pendo pependi.tendeo tendo tetendi.

Mulceo mulgeo mulſi.luceo lugeo luxi.

Vult acet ac acuit acui.pateo patiorq;

Et pandor paſſus.frigo cum frigeo frixi.

Verſus formabunt ambo verror quoq; vertor.

¶Finis.

¶Londini in ædibus VVinandi de VVorde.xxij.ſupra ſeſquimilleſimū noſtræ redemptionis anno.